350.000 ТОННА ТОШКЕНТ ПАХТАСИ ТАЙЁР

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 202 (5551).

15 ОКТЯБРЬ ЧОРШАНБА

1975 ЙИЛ.

Баҳоси 2 тийин.

ФРАНЦИЯ ПРЕЗИДЕНТИ В. ЖИСКАР Д'ЭСТЭН МОСКВАГА КЕЛДИ

Франция Республикасининг президенти Валери Жискар Д'Эстэн СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига мувофиқ 14 октябрь куни рафиқаси билан Совет Иттифоқига расмий визит билан келди.

Франция ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида Франция президентини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Л. И. Брежнев, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Франция Ташқи ишлар министри Жан Сованьярг, Экономика ва молия министри Жан-Пьер Фуркад, Саноат ва илмий тадқиқотлар министри Мишель Д' Орнано, бошқа расмий кишилар ҳурматли меҳмон билан бирга Москвага келдилар.

Учиш майдонида қуролли кучларнинг уч тури — пиёдалар, учувчилар, денгизчиларнинг фахрий қоровули саф тортди.

Олий мартабали француз меҳмони тушган самолёт ерга қўнади. Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний, А. Н. Косигин, А. А. Громико ўртоқлар самолёт зинапояси ёнида Валери Жискар Д'Эстэнни, унинг рафиқасини, президентга ҳамроҳ бўлиб келган Франция давлат арбобларини табриклаб кутиб оладилар.

Фахрий қоровул бошлиғи Валери Жискар Д'Эстэнга рапорт беради. Франция Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат гимнлари янграйди.

Л. И. Брежнев билан Валери Жискар Д'Эстэн фахрий қоровул сафи олдидан ўтадилар. Пойтахт меҳнаткашларининг аэродромга келган вакиллари Л. И. Брежнев билан Валери Жискар Д'Эстэнни табриклайдилар.

Тантанали кутиб олиш маросими охирида фахрий қоровул машқ қилиб ўтади.

Валери Жискар Д'Эстэн Л. И. Брежнев, Н. В. Подгорний, А. Н. Косигин билан бирга машинага тушиб аэродромдан мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамроҳлигида Кремлдаги резиденцияга йўл олади. Машиналар ўтган йўллар бўйлаб иккала мамлакатнинг давлат байроқлари билан ҳамда Совет Иттифоқи ва Франция халқлари ўртасидаги дўстликни шарафловчи транспарантлар билан безатилган пойтахт кўчалари ва майдонларида уларни москваликлар самимий табриклаб турдилар. (ТАСС).

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

Пахта тайёрлаш планини бажариб, мажбурият ҳисобига ҳосил топшираётган илғор хўжаликлар ҳақида ҳар куни редакциямизга қувончли хабарлар келиб турипти.

Пискентдан хабар қилишларича, ЛЕНИН номли колхоз ҳам муваффақиятли равишда маррага етиб келди. Колхозчилар ҳосилни йиғиштириб олишда терим агрегатларидан моҳирона фойдаландилар. Ялпи ҳосилнинг 71 проценти «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Ҳар гектар ердан олинган ҳосил 27,5 центнерга тўғри келди.

Матмуса Исоқулов, Неъмат Турсунов бошлиқ бригадаларда ҳозиргача 30 центнердан ошириб пахта топширилди. Турғунбой Ҳакимов, Убайдулла Эргашев каби механизаторлар терим нормаларини ошириб бажардилар.

— Даламизда ҳосилнинг чўғи мўл, — дейди колхоз раиси Жумабой Кўкиев. — Шуни ҳисобга олиб ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 35 центнерданга етказишга қарор қилдик. Зиммага олган мажбуриятни яқин кунлар ичида тўла бажарамиз.

Бекобод районидаги «ПОБЕДА» колхозининг деҳқонлари 3750 тонна пахта топшириб йиллик планни муддатидан олдин бажардилар. Эндиликда улар мажбурият ҳисобига «оқ олтин» топширмоқдалар.

Оққўрғон районидаги «КОММУНИЗМ», Қуйи Чирчиқ районидаги СВЕРДЛОВ номли ва бошқа колхозларнинг ҳам пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан олдин бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортлари олдик. Планни бажариб мажбурият ҳисобига ишлаётган пахтакорлар теримни янада жадаллаштирмоқдалар. Улар мажбуриятларини октябрь ойи ичида бажариш учун терим агрегатларидан унумли фойдаланишяпти.

Оққўрғон районидаги Навоий номли колхозда машиналар гуриллаб ишлаб турипти. Чамандек очилган пахталарни тез териб, бункерларни тўлдирмоқда. Суратда: илғор механизатор Қўшали Исмоилов. У кунига 5—6 тоннадан пахта териб, мажбуриятни бажарай деб қолди.

Х. Аввалов фотоси.

„НАЗАРБЕК" ЗАФАРИ

КПСС XXV съезди шарафига бошланган социалистик мусобақада актив қатнашаётган Калинин районидаги «Назарбек» совхозининг коллективи сабзавот тайёрлаш халқ хўжалик планини 10 октябрда ошириб бажарди. Давлатга 4600 тоннадан ортиқ сабзавот, минг тоннага яқин картошка сотилди. Шунингдек, полиз экинлари маҳсулотлари, мева топшириш юзасидан берилган планлар ҳам ортиғи билан адо этилди.

Совхоз ишчилари чорвачиликни ҳам ривожлантириб, шу кунгача 185 тонна серқаймоқ сут, 30 тонна гўшт топширдилар. Давлатга ғалла топшириш бўйича берилган топшириқ ҳам анча оширилиб адо этилди.

Совхоз тўққизинчи беш йиллик план топшириғини ҳам муваффақиятли бажарди. 4560 ўрнига 4593 тонна картошка, 21 минг 771 ўрнига 23 минг 180 тонна сабзавот, 253 ўрнига 259 тонна узум, 4250 ўрнига 4350 тонна полиз маҳсулотлари тайёрланди.

Хўжаликда пилла, сут, гўшт топшириш юзасидан берилган беш йиллик халқ хўжалик план топшириқлари ҳам муваффақиятли адо этилди.

Ҳали совхоз далаларида маҳсулот мўл. Помидор териш, карам узиш давом этмоқда. Сабзавоткорлар эришилган ютуқларни мустаҳкамлаб, қўшимча равишда яна минг тонна сабзавот топшириш мажбуриятини олдилар. Бу ҳам яқнин кунлар ичида тўла бажарилади.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

13 октябрда СССР Министрлар Советининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлисда мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг туб масалалари юзасидан КПСС Марказий Комитетининг қарорига мувофиқ ва КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқлари асосида СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976 — 1980 йиллардаги асосий йўналишлари лойиҳасини тузиш ишларининг бориши тўғрисидаги ахборот тингланди. Мажлисда СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плани ва давлат бюджетининг 1975 йил январь ойидан сентябрь ойигача бажарилиши якунлари муҳокама қилинди, шунингдек СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976 йилги давлат плани ва СССР давлат бюджетининг лойиҳалари қараб чиқилди.

Ўтган давр мобайнида совет экономикаси халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик плани юзасидан КПСС XXIV съезди директиваларига мувофиқ равишда ривожланмоқда.

Саноат ишлаб чиқариши ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан йиллик планда белгиланган 6,7 процент ўрнига 7,8 процент ўсди. Саноат маҳсулотини реализация қилиш планини барча иттифоқдош республикалар ва умумиттифоқ ва иттифоқ-республика министрликлари бажардилар. Пландан ташқари беш миллиард сўмлик саноат маҳсулоти ишлаб чиқарилди ва реализация қилинди. Саноатда меҳнат унумдорлиги 5,7 процент ўрнига 6,1 процент ўсди.

Қишлоқ хўжалигида чорвачилик маҳсулотларининг асосий турларини харид қилиш ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан кўпайди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришининг материал техника базаси борган сари мустаҳкамланди. Қишлоқ хўжалигига минерал ўғитлар ва техниканинг энг муҳим турларини етказиб бериш плани ошириб адо этилди.

Совет халқининг моддий фаровонлигини янада юксалтириш тадбирлари амалга оширилди. Ишчилар ва хизматчиларнинг ойлик ўртача иш ҳақи ўтган йилнинг январь-сентябрь ойларидагига нисбатан 3,7 процент ошди, давлат ва кооператив савдосида чакана товар обороти 7,2 процент кўпайди. Тўққиз ой мобайнида давлат капитал маблағлари ҳисобига жами сатхи 41 миллион квадрат метрдан иборат уй-жой бинолари, 0,9 миллион ўринли умумий таълим мактаблари ва 94 минг ўринли мактабгача тарбия муассасалари қурилиб фойдаланишга топширилди.

СССР Министрлар Совети мажлисида, шунингдек 1975 йил январь-сентябрь ойларида планни бажаришдаги камчиликлар ҳам қайд қилиб ўтилди. Халк хўжалигига маҳсулотнинг бир қанча муҳим турларини етказиб бериш планини, ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш ва ўзлаштириш юзасидан топшириқларни айрим министрликлар ва республикалар тўла бажармади. Баъзи тармоқларда меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобига маҳсулотни кўпайтириш планининг бажарилиши таъминланмаётир, материал-техника ресурслари тежаб-тергаб сарфланмаётир. Министрликлар ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари ишлаб чиқарилаётган маҳсулот сифатини яхшилаш масалаларига ҳали ҳам етарли даражада эътибор бермаяптилар.

СССР Министрлар Совети СССР министрликлари, идоралари ва иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига 1975 йилнинг тўққиз ойи планининг бажарилиш якунларини анализ қилиб чиқиш ва мажлисда билдирилган танқидий мулоҳазаларни ҳисобга олган ҳолда тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йили — 1975 йилги халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плани топшириқларини, шунингдек КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш юзасидан корхоналарнинг коллективлари қабул қилган муқобил планларни ва мажбуриятларни бажариш ва ошириб бажаришни таъминловчи тадбирларни ишлаб чиқиш ва амалга оширишни топширди.

СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976 йилги давлат плани ва давлат бюджети лойиҳаларини муҳокама қилиш чоғида ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириш учун резервлардан янада тўлароқ фойдаланиш, халқ фаровонлигини ошириш, қишлоқ хўжалигини, айниқса мелиорацияни янада ривожлантириш, халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, уларнинг сифатини яхшилаш ҳамда турларини кўпайтириш зарурлигига алоҳида эътибор берилди.

Мажлисда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ А. Н. Косигин нутқ сўзлади. У муҳокамага якун ясади ва СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1976—1980 йиллардаги асосий йўналишлари ҳамда 1976 йилги план лойиҳалари юзасидан КПСС Марказий Комитети қарорида белгиланган вазифаларга тўхталиб ўтди.

ҲОСИЛДОРЛИК 40 ЦЕНТНЕРГА ЕТАДИ

КПСС XXV съездини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олиш учун бошланган умумхалқ социалистик мусобақаси асосида астойдил меҳнат қилаётган колхозимиз аъзолари пахта тайёрлаш халқ хўжалик планини муддатидан олдин ортиғи билан бажардилар. Бу йилги об-ҳаво ноқулай келган шароитда фидокорона меҳнат қилган колхозимизнинг «оқ олтин» ижодкорлари ҳар гектар майдондан 28 центнердан ҳосил олдилар ва давлатга 2809 тонна пахта етказиб бердилар. Топширилган пахтанинг ҳаммаси биринчи сортларга қабул қилинди.

Дала гвардиячилари, «зангори кема» капитанлари зўр шижоат билан меҳнат қилиб, хирмонга барака киритдилар, ҳосилнинг 72 процентини машина билан териб бердилар. 18 та терим агрегатининг ҳар бири билан ўрта ҳисобда ҳозиргача 112 тоннадан пахта терилди. «Зангори кема» капитанлари ўртасида социалистик мусобақа кўнгилдагидек ташкил этилганлиги, ғолиблар моддий ва маънавий рағбатлантириб турилганлиги туфайли пахта тайёрлаш халқ хўжалик плани қисқа муддатда адо этилди.

Илғор звено бошлиқларидан Назар Холмирзаев 135 тонна, Илҳомиддин Эшметов 135 тонна, Исмат Сарибоев 115 тонна, Дароб Йўлдошев 110 тонна, механик-ҳайдовчилардан Раҳмон Қурбонов, Набижон Хошимжонов, Абдурашид Мофиқов, Маҳамадали Исақуловлар ўз «зангори кема»лари бункерларидан 90—110 тоннадан пахта тўкиб, колхозчилар олқишига сазовор бўлдилар.

Ҳали далаларимизда ҳосил кўп. Шунинг учун хўжалигимиз меҳнаткашлари ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбурият қабул қилдилар. Улар ҳар гектар ердан олинадиган ҳосилни 40 центнерга етказиш учун курашни давом эттирмоқдалар.

Хўжалигимизда 40—45 центнерчилар ҳаракатини бошлаб берган Исроилхон Ғуломов, Холит Бадалов, Ўктам Рисқуловлар бошлиқ бригада заршунослари ҳар гектар ердан шу кунгача 30—35 центнердан пахта топширдилар ва халқ хўжалик планини ошириб бажариб, мажбуриятни тезроқ адо этиш учун курашмоқдалар.

Колхозимизда Анорқул Умирқулов, Исмоил Шайдуллаев ва Рустам Раҳмоновлар бошлиқ бригада аъзолари биринчи бўлиб маррага етдилар. Улар ҳамон карвонбоши бўлиб бормоқдалар. Раҳим Алиматов, Исмат Сарибоев, Нуриддин Ҳайдаров, Абдурашид Мофиқов, Мирхалим Холмуродов, Назар Холмирзаев, Муҳамадали Исақуловлар бошлиқ звено аъзолари ҳам юқори ҳосил етиштириб, мажбурият учун курашни давом эттирмоқдалар. Келгуси йил учун сара уруғ тайёрлаш ниятида хўжалигимизда 750 тоннадан зиёдроқ уруғлик пахта етиштирилди ва давлатга топширилди.

Кўп минг килограммчилар ҳаракатига қўшилган Салтанат Номозова, Лазокат Душаева, Мақсуда Нурматова, Наргиза Сардарова ва бошқа жуда кўп теримчилар 6—8 тоннадан пахта териб, юқори кўрсаткичларга эришдилар.

Етиштирилган мўл ҳосилни йиғиб-териб олишда Олмалиқ шаҳридаги Беруний номли 17, колхозимиздаги Муқимий номли, Крупская номли мактаб коллективлари бизга яқиндан астойдил ёрдам бердилар. Шунинг учун биз улардан беҳад миннатдормиз.

Пахта плани бажарилган куни Пардабой Каримов, Малик Ҳамдамов, Ўскан Усмонов, Элчибой Жўраев, Абдат Арслонов, Одил Фозилов, Машадин Амруллаев сингари сувчиларнинг номларини ҳурмат билан тилга оламиз.

Лабзиҳалол деҳқонларимиз даладаги ҳосилнинг чўғини ҳисоблаб чиқиб, давлатга яна 1200 тонна «оқ олтин» сотиб жами ялпи ҳосилни 4 минг тоннага етказишга қарор қилдилар.

Колхоз меҳнаткашлари қишлоқ хўжалигининг бошқа турлари бўйича маҳсулот тайёрлаш йиллик планларини ҳам ошириб бажардилар. Гўшт сотиш 101, сут 137, сабзавот 100 процент адо этилди. Чорва моллари бош сони плани тўлиқ уддаланди. Чорвачилик ривожланишининг асоси бўлган емхашак, силос ва сенаж бостириш планлари ҳам ошириб бажарилди.

Чорвачиликдан маҳсулот олишни кўпайтириш учун чорва моллари зотини яхшилаш устида тинмай иш олиб борилмоқда ва келгусида ҳам бу иш давом эттирилади. Ҳар бош сигирдан сут соғиб олиш 2100 килограммдан ошди.

Колхозчиларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш йил сайин яхшиланиб бормоқда. Қишлоқларимиз бош план асосида қурилиши давом этмоқда. Хонадонларимизнинг 70 процентдан кўпроғи табиий газ билан таъминланган. Қишлоқ аҳолисининг ҳаммаси водопровод сувидан фойдаланади.

Шунингдек, колхозимиз аъзолари тўққизинчи беш йиллик халқ хўжалик планларини қишлоқ хўжалиги ва чорва маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш бўйича барча турлари бўйича ошириб бажардилар.

Деҳқонларимиз қолган ҳосилни тўла-тўкис йиғиб олиб, бу билан районимизнинг 44 300 тонналик областимизнинг 430 минг тонналик хирмонига ҳисса қўшадилар.

И. ҲАЙДАРОВ,
Пискент районидаги «Гулистон» колхозининг раиси.

С. УМАРОВ,
колхоз партия ташкилотининг секретари.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия органларида кўп йиллар самарали ишлаганлиги учун ва туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Орджоникидзе район комитетининг биринчи секретари Ёқуб ПЎЛАТОВни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

430.000 ТОННА ПАХТА УЧУН

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 14 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Халқ хўжалик планига нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунда топширилган пахта, учинчи стун — мавсум бошидан бери, тўртинчи стун — бир кунда машинада терилгани, бешинчи стун — мавсум бошидан бери.

ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	1,96	116,11	1,36	123,34
ҚУЙИ ЧИРЧИҚ	1,52	111,23	0,96	118,67
Янгийўл	3,18	96,54	4,42	84,63
Оққўрғон	2,46	89,38	2,19	88,02
Бўка	2,63	88,17	3,22	85,94
Бекобод	2,51	87,25	2,80	86,66
Пискент	2,22	85,76	2,08	80,17
Ўрта Чирчиқ	2,02	85,64	1,85	95,31
Чиноз	3,11	84,57	4,98	79,18
Область бўйича	2,41	92,04	2,46	93,38

ДОН — ДАВЛАТГА

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ШОЛИ ЎРИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 14 ОКТЯБРГАЧА БЎЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Экин майдонига нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунлик ўсиш, учинчи стун — мавсум бошидан бери.

ОҚҚЎРҒОН	—	100,0
ЮҚОРИ ЧИРЧИҚ	—	100,0
ПИСКЕНТ	—	100,0
ЯНГИЙЎЛ	—	100,0
Бўка	1,0	97,7
Қуйи Чирчиқ	1,2	93,6
Бекобод	3,5	91,7
Ўрта Чирчиқ	1,0	88,9
Область бўйича	1,3	93,1

Областимизнинг далаларида пахта терими қизгин. Суратда: «оқ олтин» карвонлари.

А. Абалян фотолари.

БОШЛАНҒИЧ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА ҲИСОБОТ-САЙЛОВ ЙИҒИЛИШЛАРИ

КОММУНИСТЛАР ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ

Бу завод зиммасига савдо ташкилотларидан ва саноат корхоналаридан тараларни йиғиб олиб, ремонт қилиш ва қайта ишлаш, керакли ташкилотларга етказиб бериш вазифаси юклатилган. Корхонада бу вазифани муваффақиятли бажариш мақсадида сифат кўрсаткичлари яхшиланиб, ишлаб чиқариш самарадорлиги ортиб бормоқда. Бунда партия ташкилотининг ташкилотчилик роли катта бўлаётир... У коллективнинг куч-ғайратини олинган план ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига қаратмоқда.

Социалистик мусобақа якунига кўра ўтган йили Собир Раҳимов районида 2 та корхона Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети, «Узсовпроф» ва Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг Қизил байроғи ва пул мукофотини олишга сазовор бўлган бўлса, улардан бири шу заводдир.

— Агар бундан уч йил илгари заводимизда 1 йилда бир миллион сўмлик маҳсулот чиқарилган бўлса, — деди ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган тара заводи бошланғич партия ташкилоти секретари Ғ. Халилов,—бу йил салкам 2 миллион сўмлик маҳсулот тайёрланади. Янги цех қуриб битказилгач йилига 3 миллион сўмлик маҳсулот чиқариш қувватига эга бўламиз. Бу вазифани бажаришда аксарият коммунистлар активлик, авангардлик кўрсатмоқдалар. Хом ашё ва материаллардан тежаб-тергаб фойдаланганлиги, ускуналар, электр қувватидан иқтисод қилиб фойдаланилганлиги туфайли товар маҳсулотига бўладиган сарф-харажатлар камайди.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида ишлаб чиқаришдаги коммунистларнинг бурчи ва масъулияти ҳақида атрофлича фикр юритилди. М. Алихўжаев, В. Борисов, Ж. Хасманов, Х. Обидов, Т. Хамидов, Д. Қаюмов сингари коммунистларнинг номлари алоҳида тилга олинди. Улар ўз участкаларида фидокорона меҳнат қилиб, авангардлик кўрсатмоқдалар. Социалистик мусобақа авж олдирилиб, кўпгина ишлаб чиқариш илғорлари ўнинчи беш йиллик ҳисобига меҳнат қилмоқдалар.

Докладчи ва музокарада сўзга чиққан нотиқлар партия ташкилотининг ишини қониқарли, деб топиш билан бирга, унинг фаолиятида бир қатор камчиликлар ҳам рўй бераётганлигини айтиб ўтдилар. Заводда оммавий-сиёсий, партиявий ишларни янада яхшилаш юзасидан қимматли фикр ва мулоҳазаларни ўртага ташладилар.

— Бизда, — деди ишчи-коммунист Р. Музаффаров, — ўз касбининг усталари бўлган мусобақа илғорлари оз эмас. Уларнинг иш тажрибасини оммалаштириш керак. Бунинг учун кўргазмали агитация воситаларидан, деворий газетадан фойдаланиш лозим. Афсуски, бу соҳада қилинаётган ишлар талаб даражасида эмас. Деворий газета ва жанговар варақалар ўз вақтида чиқарилмайди.

Заводда катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган устоз коммунистлар кўп. Улар ишлаб чиқариш илғорлари бўлган ёшларни ўз оталиқларига олиш, уларни КПСС сафига аъзо бўлишига тайёрлашлари керак. Коммунистлардан Х. Обидов, А. Файзиевлар шу ҳақда тўхталиб, мураббийлик ҳаракатини авж олдиришни таъкидлаб ўтдилар.

Кекса коммунист-мастер В. Н. Губский ўз сўзини коммунистларнинг активлиги ва ташаббускорлигини ошириш масаласига бағишлади. Бунинг учун партиявий ишнинг турли хил формаларидан фойдаланиш, хусусан, партия мажлисларини тайёрлаш ва уни ўтказишга кенг активларни жалб этиш лозим.

— Афсуски, — деди у, — бизда партия мажлисларига баъзан яхши тайёргарлик кўрилмайди. Айрим коммунистлар йиллаб сўзга чиқмайдилар. Завод комитети ишига раҳбарлик ҳам талаб даражасида эмас. Иш якуни етарли ошкора этилмайди. Цехлардаги кундалик меҳнат кўрсаткичлари акс эттириб берилса дуруст бўларди.

Завод инженери Н. В. Кушнир янги цех ишга туширилиши муносабати билан техника ускуналаридан фойдаланишнинг самарадорлигини ошириш, новаторлик-рационализаторлик ҳаракати, иқтисод ва тежамкорлик коммунистларнинг доимий диққат марказида бўлиши лозим, деб уқтирди. Корхонада атиги 10 киши коммунистик меҳнат зарбдори унвонига эга. Йигирма киши бу шарафли ном учун курашмоқда. Демак, коммунистик меҳнат зарбдорлари сафини кенгайтиришни унутмаслик керак.

— Мажбурият ва партия ташкилоти олдида жиддий вазифалар турибди, — деди завод директори Қ. Зокиров. — Булардан бири шуки, корхонада олиб борилаётган қурилишларни ниҳоясига етказишимиз, ишлаб чиқариш объектларини фойдаланишга топширишимиз керак. Бу — маҳсулот етиштиришни кўпайтириш, ишчи меҳнатини енгиллатиш, қўл меҳнатини кескин камайтириш имконини беради. Шунинг учун ҳам ҳар бир ишчи-хизматчи масъулиятни тўла ҳис қилиши лозим. КПСС XXV съезди шарафига кундан-кун авж олдирилаётган мусобақада коммунистларимиз авангардлик кўрсатмоқдалар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида завод партия ташкилотининг янги составн, район партия конференциясига делегатлар сайланди.

Н. РИХСИЕВ.

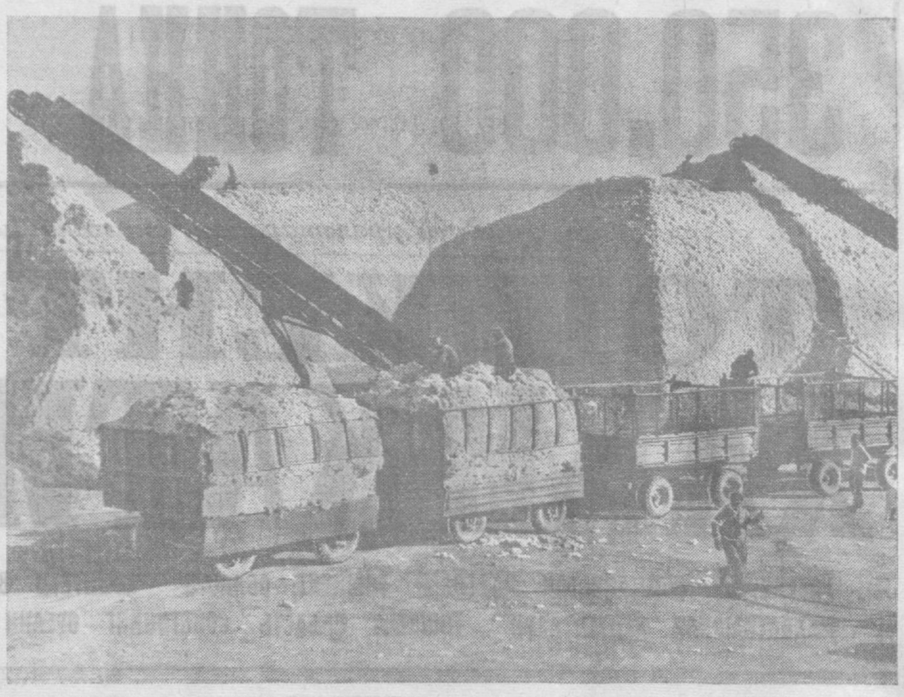

ОҚҚЎРҒОН районидаги С. Сегизбоев номли совхозга жойлашган пахта пункти мавсумда қарийб 14 минг тонна пахта қабул қилиб олишга мослашган. Ҳозир пунктда далалардан келаётган пахталар пешма-пеш қабул қилиб олинмоқда.

Ҳ. Аввалов фотоси.

АВАНГАРДЛИК — ШАХСИЙ НАМУНА

Совхоз коллективи якунловчи йилда пилла, картошка полиз маҳсулотлари ишлаб чиқариш йиллик планини бажарди. 4560 тонна ўрнига 5200 тонна сабзавот шу жумладан, 20 тонна мева, 22 тонна дон, 10 тонна жўхори кўп топширилди. Аммо, социалистик мажбурият кўп тармоқлар бўйича бажарилганича йўқ. Хўш, бу рақамлар коллективни, унинг илғор отряди бўлган коммунистларни қаноатлантирадими?

Докладчи Калинин районидаги «Тошкент» совхози партия ташкилотининг секретари Т. Тўхтабоев шу ҳақда гапириб, беш йилликнинг якунловчи ойларида бутун куч ва имкониятдан фойдаланиб, барча план ва топшириқларни зиёдаси билан адо этиш, бунда коммунистларнинг авангардлик ролини ошириш тўғрисида атрофлича фикр юритди.

Деҳқончиликда, —деб давом этди нотиқ, —ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган баҳор фасли ноқулай келди. Партия ташкилоти экинларни ўз вақтида экиш, парвариши агротехника қоидаларига риоя қилган ҳолда олиб бориш учун кўпгина тадбирлар кўрди. Улар ҳосилдорлик ошиши ва маҳсулот таннархининг арзонлашишига ижобий таъсир этди. Сабзавот экинларини ихтисослаб экиш усули бир неча бригада ва звеноларда синаб кўрилди .Жумладан, Ў. Алиев бошлиқ полизчилар бригадаси ахли ҳозироқ ўтган йилдагига нисбатан гектаридан 6—центнердан кўп ҳосил олишга муваффақ бўлди. Ҳозирда ўнинчи беш йиллик ҳисобига маҳсулот топшираётган З. Жўраев, П. Прудников ўртоқлар раҳбарлик қилган звено коллективлари яхши ютуқларга эришдилар.

Партия ташкилоти илғор тажриба фан ва техника ютуқларини жорий этишга коммунистларни сафарбар этди. Партиявий ишнинг турли форма ва методларидан фойдаланилди. Шу жумладан, коммунистларнинг партия топшириғини қандай бажараётганликлари, ишлаб чиқариш ва жамоат ишларида актив бўлишларига эришилди. Бўлим бошқарувчиларидан Д. Дадабоев, Ю. Хўжабеков, собиқ бош агроном А. Каримов, бош инженер К. Толипов ва бошқа коммунистларнинг бу ҳақдаги ҳисоботлари эшитилди. Ҳисобот даврида 11 илғор КПСС сафига қабул қилинди. Уларнинг 82 процентини ишчилар ташкил этди.

Партия ташкилоти партия мажлисини ўтказишга алоҳида эътибор бериб, дуруст ишларни амалга оширди. Кун тартибига энг муҳим масалаларни қўйиш, йиғишга тайёргарлик кўриш ҳамда ўтказишда коммунистлар активлиги оширилди. Бу йўлда партия бюроси айниқса цех партия ташкилотларининг ишига эътибор берди. Шу билан бир қаторда коммунистларни партия топшириғи билан таъминлашга жиддий диққат-эътибор билан қаралди. Коммунистларнинг касби-кори, қобилиятига яраша партия топшириқлари билан таъминланган. Совхоз партия ташкилоти ҳисобида турган коммунистларнинг асосий қисми партия олдидаги виждоний бурчларини шараф билан адо этмоқдалар. Лекин, айрим коммунистлар топшириқни бажаришда сусткашлик, ўзи бўларчиликка йўл қўймоқдалар. Ж. Дўланов, Қ. Медетбекова, С. Ғофуровлар шулар жумласидандир. Партия йиғилишларида бу масала бир неча бор кўрилди.

Доклад юзасидан музокарага чиққан 1-бўлим бошлиғи Н. Турсунов ҳам топширилган иш учун етарли даражада масъулиятни ҳис қилмаётган коммунистларни танқид қилди.

Пиллачилик ва боғдорчилик бўйича катта агроном С. Пўлатова кўпчилик эътиборини қилинган меҳнатга яраша моддий ва маънавий рағбатлантиришни узвий олиб бориш ҳақида сўзлади.

— Ҳали даламизда ҳосил кўп,—деди 2-бўлим бошлиғи Ю. Хожибеков. —Биз планни бажариш билан чекланмаслигимиз лозим. Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилини меҳнатда ғалабалар билан тугаллашимиз ва бу ишда ҳар бир коммунист шахсий намуна кўрсатиши даркор.

Доклад юзасидан музокарага чиққан Н. Эшонов, Қ. Толибхўжаев, М. Чўтанов, А. Алиев ва бошқалар КПСС XXV съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш, кадрларни танлаш ва жой-жойига қўйиш, келаси йил мўл ҳосил кўтариш учун ҳозирги кунларданоқ баҳорги экин экиш кампаниясига тайёргарлик кўриш тўғрисида сўзладилар.

Партия ташкилотининг ҳисобот-сайлов йиғилишида партия бюросининг янги состави сайланди.

Б. ПЎЛАТОВ.

МУСОБАҚАГА ПУХТА РАҲБАРЛИК ҚИЛАЙЛИК

Биохимия заводи Янгийўл шаҳрининг йирик корхоналаридан бири ҳисобланади. Ҳар жабҳада коммунистлар бош-қош бўлган корхона коллективи халқ хўжалигининг турли эҳтиёжлари учун кўплаб зарур маҳсулотлар ишлаб чиқармоқдалар. Корхона бошланғич партия ташкилоти тўққизинчи беш йиллик ва унинг якунловчи йили топшириқларини муваффақиятли адо этиш, КПСС XXV съездини муносиб совғалар билан кутиб олиш мақсадида ишчи-хизматчилар ўртасида социалистик мусобақани ҳар томонлама авж олдириб, унинг оммавийлиги ва ошкоралигини таъминлашга эришмоқда. Цехлар ва бригадалараро мусобақа қатори айрим ишчилар ўртасида ҳам ўзаро мусобақа ташкил этилган. Бундан ташқари, корхонада ўз касбининг энг моҳир ишчиси, энг яхши бригада ва смена номини олиш учун ҳам мусобақа уюштирилаяпти. Мусобақа давомида илғорлар тажрибасини оммалаштириш, прогрессив технологияни жорий қилиш, меҳнатни илмий ташкил этиш, ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш, сермеҳнат операцияларни енгиллаштириш билан боғлиқ бўлган тадбирлар ҳам амалга оширилмоқда.

Корхонада коммунистик меҳнат тантанаси учун кураш ҳам авж олдирилган. Ҳозир шу шарафли номни олиш учун бораётган ҳаракатда 500 дан ортиқ киши қатнашмоқда. 305 киши коммунистик меҳнат зарбдорлари ҳисобланади, 3 та цех ва ўн бригада коммунистик меҳнат коллективи номини олишга муяссар бўлди. Аксарияти бевосита моддий бойлик яратиш билан шуғулланаётган коммунистлар топшириқларни муттасил ортиғи билан адо этмоқдалар ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариб, бошқа ишчиларни ҳам унумли ва самарали ишлашга ундашяпти. Шунинг учун ҳам коллектив меҳнатда дуруст ютуқларни қўлга киритмоқда. Маҳсулот реализация қилиш давлат планлари доим ортиғи билан адо этилмоқда. Шу йилнинг ўтган тўққиз ойида белгилангандан ташқари 165 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Меҳнат унумдорлиги 103,7 процент ўсди.

— Бошланғич партия ташкилоти йиғилишларида, партия бюроси мажлисларида ишлаб чиқариш, айниқса социалистик мусобақани ташкил этиш билан боғлиқ бўлган масалалар бир неча бор муҳокама қилинди,—деди докладчи бошланғич партия ташкилотининг секретари Г. Е. Михайлова. — Барча оммавий-сиёсий, тарбиявий тушунтириш ишлари ҳам давлат планларини бажариш вазифасига бўйсундирилди. Коммунистларнинг авангардлик ролини оширишга катта эътибор берилди. Уларга нисбатан талабчанлик кучайтирилди. Шунинг учун ҳам коммунистлар бош бўлган қатор цехлар, сменалар, бригадалар коллективлари эришаётган ютуқлар салмоқли бўляпти. Буғ тайёрлаш цехи коллективи 1977 йил ҳисобига, гидролиз-спирт, карбонат ангидрид цехи 1976 йил ҳисобига ишламоқда.

Шу билан бирга докладчи ва музокарада иштирок этган нотиқлар умуман партия ташкилоти фаолиятида, жумладан унинг социалистик мусобақани ташкил этиш ва унга раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишида қатор камчиликлар ҳам борлигини таъкидлаб ўтдилар, уларни бартараф этишга қаратилган аниқ таклифлар киритдилар.

— Корхонамизнинг айрим цехлари раҳбарлари социалистик мусобақани ташкил этишга етарлича аҳамият бермаяптилар, — дейди коммунист Н. А. Судакова. — Оқибатда бу цехлар давлат планлари ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини таъминламай корхонамиз коллективи ютуқларининг янада салмоқли бўлишига тўсқинлик қилмоқда. Ачитқи цех, 8-цех шулар жумласидандир. Бу цехларда ишлаб чиқариш интизоми бўшашиб кетган, ишчиларнинг унумли меҳнат қилишлари учун етарли шароитлар яратиб берилмаган. Бунинг устига ишчи кучи қўнимсизлиги камаймаяпти. Шу йилнинг ўтган ойларида 211 киши ишдан кетиб қолди, янгидан 200 киши коллектив сафига қўшилди. Прогуллар оқибатида 199 ишчи куни йўқотилди. Ваҳоланки, ана шу вақт ичида қўшимча ўнларча минглаб сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш мумкин эди.

Доклад юзасидан музокараларда гидролиз-спирт цехи аппаратчиси Н. Портнова, буғ тайёрлаш цехи слесари Н. Колобов, механика устахоналарининг токари В. Бефус, кимёгар З. Шестёркина ва бошқалар сўзга чиқиб, корхона бошланғич партия ташкилоти, барча коммунистлар фаолиятини янада яхшилаш, оммавий сиёсий ишлар савиясини ошириш, социалистик мусобақани ташкил этишни ва унга раҳбарлик қилишни такомиллаштиришга, коллектив фаолиятининг барча жабҳаларида коммунистларнинг авангардлик ролини таъминлашга, уларнинг махсус ва умумий билим доираларини оширишга қаратилган қимматли фикрлар билдиришди.

Ҳисобот-сайлов йиғилишида партия бюросининг янги состави, VII шаҳар партия конференциясига делегатлар сайланди.

М. МИРХАМИДОВ.

ОЛИМЛАРНИНГ БУТУНИТТИФОҚ АНЖУМАНИ

Кеча Тошкентда «Ишқаланиш, емирилиш ва мойлаш назарияси»га бағишланган Бутуниттифоқ илмий Конференцияси иш бошлади.

Конференцияда шу соҳа мутахассисларидан 600 га яқин киши иштирок этмоқда. Улардан 200 мутахассис — Совет Иттифоқининг турли шаҳарларидан келган ва чет эллик олимлардир. Меҳмонлар орасида иттифоқдош республикалар Фанлар Академияларининг вице-президентлари, йирик саноат корхоналари ҳамда Олий ўқув юртлари ва илмий тадқиқот институтларининг раҳбарлари бор.

КПСС XXIV съезди директиваларида машинасозлик саноати учун зарур бўлган янги турдаги материалларни кўплаб ишлаб чиқариш, турли чиқиндилардан халқ хўжалигида самарали фойдаланиш фан ва техникамиз олдида турган муҳим вазифалардан бири эканлиги айтиб ўтилган.

Маълумки, йил сайин қора металлар ўрнини тобора кўпроқ пластмассалар эгаллаб боряпти. Агар 1930 йилда бутун дунёда атиги 0,1 миллион тонна пластмасса тайёрланган бўлса, 1960 йилга келиб 7 миллион тоннага, 1970 йилда эса 20 миллион тоннага етди. 1967 йили бутун дунёда жон бошига 4,3 килограмм пластмасса, 17,5 килограмм темир, 1,3 килограмм бошқа металлар тўғри келган. 2000 йилда аҳолининг ўсиши ҳисобга олинган ҳолда жон бошига тўғри келадиган пластмасса, темир ва бошқа металлар миқдори янада ортади. Вақти келиб саноатнинг ҳамма тармоқларида, шу жумладан машинасозликда ҳам пластмасса асосий хомашё материали бўлиб қолади. Бинобарин, пластмассадан машинасозликда кенг фойдаланиш масалалари фан ва ишлаб чиқариш корхоналари олдида турган муҳим вазифалардан биридир.

Бу борада кафедрамизда олиб борилаётган ишларнинг кўлами тобора кенгаймоқда. Жумладан, ходимларимиз томонидан яратилган ҳар хил бўлакли тишли ғилдирак диққатга сазовор. Бу ғилдиракнинг асосий қисми арзон баҳоли чўяндан, тишли гардиши эса сифатли пўлатдан ясалган ва бу икки бўлак ўзаро полимер материал воситасида бир-бирига бириктирилган. Тошкентдаги 2-ун комбинатида ўтказилган тажрибалар бундай ғилдиракларнинг етарли даражада чидамли эканини кўрсатди. Бундан ташқари, иш жараёнида пайдо бўладиган шовқин олдинги ғилдираклардан фойдалангандагига қараганда 35—40 процент камайди. Келгусида бундай ғилдиракларни оммавий равишда кўплаб ишлаб чиқариш кўзда тутилмоқда.

Пластмассадан халқ хўжалигида тобора кенг фойдаланиш машина деталлари ва бошқа маҳсулотларнинг сифатли бўлиши билан бирга уларнинг таннархи арзонлашишига ҳам олиб келмоқда. Пластмасса асосан ғўзапоя, каноп ва шоли чиқиндиларидан тайёрланади. Ҳозиргача амалга оширилган тадқиқотлар мана шу чиқиндилардан тайёрланган пластмассалардан ишлаб чиқарилган шкивларнинг мустаҳкамлиги, чўяндан ясалган шкивлардан бирмунча устун эканлигини кўрсатди. Ҳозирги кунларда мана шундай пластмасса шкивлар тажриба тарзида ўрнатилган пахта териш машиналари республикамиз пахта далаларида муваффақиятли ишламоқда.

Келгусида бундай арзон маҳсулотлардан фойдаланиш жуда кўп давлат маблағларини тежаш имкониятини беради. Тошкентда ўтказилаётган Бутуниттифоқ илмий Конференцияси мана шу масалаларни ҳал қилишда ҳам муҳим аҳамият касб этиши шубҳасиздир.

И. СУЛАИМОНОВ,
Тошкент Давлат политехника институти машина деталлари кафедрасининг мудири.

ДУНЁ ОВОЗИ
чет эл хабарлари

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК МУНОСАБАТЛАРИ

ДАМАШҚ, 13 октябрь. (ТАСС). Араб социалистик Уйғониш партиясининг Бош секретари, Сурия Араб Республикасининг президенти Ҳ. Асаднинг Совет Иттифоқига қилган дўстлик визити Сурия жамоатчилигининг диққат марказида турибди.

«Сурия Араб Республикаси президенти Ҳ. Асаднинг Совет Иттифоқига қилган дўстлик визити Яқин Шарқдаги вазият кескин бўлиб турган ҳозирги шароитда муваффақиятли, самарали ва бениҳоя муҳим бўлди, — деб ёзади «Тишрин» газетаси. Бу визит совет-араб дўстлигини янада ривожлантиришга хизмат қилади, сионизмга ва уни қўллаб-қувватловчи кучларга қарши курашда арабларнинг позициясини мустаҳкамлайди».

Дўст Совет Иттифоқи билан Сурия Араб Республикаси ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик муносабатлари стратегик характерга эга бўлиб, ўзаро ҳурмат ва ишончнинг, бир-бирларининг ички ишларига аралашмасликнинг мустаҳкам негизига таянади, иккала мамлакат халқларининг манфаатларига хизмат қилади, деб таъкидлайди газета.

РЕВОЛЮЦИЯНИ ҲИМОЯ ҚИЛМОҚДАЛАР

ЛИССАБОН, 13 октябрь. ТАСС мухбири М. Артюшенков хабар қилади: Португалия халқи, қуролли кучларининг прогрессив доиралари революцияни ва унинг ғалабаларини ҳимоя қилиш учун ташкилий курашни кучайтирмоқдалар.

Португалия Коммунистик партияси Лаврадиу шаҳрида оммавий митинг ўтказди. Португалия Компартиясининг бош секретари Алваро Кунъял митингда сўзлаган нутқида ҳозирги Португалия ҳукуматининг сиёсатини ўнгга буришга интилаётган реакцион доираларни қоралади.

Пинъеру ди Азиведу ҳукуматидаги коммунистлар реакционерларнинг кирдикорларига қарши курашмоқдалар, меҳнаткашларнинг ҳуқуқларини ва революцион ғалабаларни ҳимоя қилмоқдалар, деди Алваро Кунъял.

Меҳнаткаш халқ, қуролли кучлар ҳаракати революцияни ҳимоя қила оладилар, революция душманларининг кирдикорларига қарши кескин ҳаракат қиладилар. Ҳозирги вақтда фабрика ва заводларда кенг меҳнаткашлар оммасининг бирлигини мустаҳкамлаш соҳасидаги ишни янада кучайтириш зарур, деб таъкидлади Португалия Компартиясининг Бош секретари.

Компартия Португалия шимолидаги Брага шаҳрида ҳам митинг ўтказди. Бу митингда Португалия Компартияси Марказий Комитети Сиёсий Комиссиясининг аъзоси Антониу Диаш Лоренсу нутқ сўзлади. Митинг иштирокчилари якдиллик билан маъқуллаган резолюцияда Португал халқининг революцион жараённи давом эттириш йўлидаги курашини қатъият билан қўллаб-қувватланди. Улар бу курашда қуролли кучларнинг прогрессив доиралари жуда катта роль ўйнашини таъкидлаб ўтдилар.

Пойтахт яқинидаги ишчилар яшайдиган шаҳарчаларда бўлган кўп минг кишилик намойиш ва митинглар ишчилар синфининг бирлигини янада мустаҳкамлаш белгиси остида ўтди.

Ўнлаб саноат корхоналарининг ишчилар комиссиялари қуролли кучлар бўлинмаларининг вакиллари билан биргаликда пойтахтнинг икки юздан ортиқ йирик саноат корхонаси жойлашган уч шарқий райони вакиллари халқ ассамблеяси чақирилсин, деган фикрни қўллаб-қувватладилар. Бу ассамблеяда контрреволюцияга қарши, халқ оммасининг манфаатлари учун кураш вазифалари муҳокама қилиниши кераклигини айтдилар.

«ДИ ТАТ» ГАЗЕТАСИДАГИ МАҚОЛА

БОНН. 13 октябрь. (ТАСС). СССРнинг ички сиёсатига аралашиш учун Нобель мукофотидан яна совуқ уруш воситаси сифатида фойдаланмоқдалар, деб ёзади «Ди тат» газетаси, Сахаровга «Тинчлик мукофоти» берилиши хусусида босган мақоласида. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш муваффақиятли тугаллангандан кейин муайян бир томон тарих ривожининг ғилдирагини тескари буриб юборишга уриниб, жон-жаҳди билан ҳаракат қилмоқда. Ослода қабул қилинган ғалати қарор шу билан ва фақат шу билан изоҳланади.

Аммо, шу қарорни қабул этган жаноблар бундай пропагандистик найрангбозлик ёрдамида халқаро сиёсатнинг ривожига тўсқинлик қила олишларига ҳақиқатан ҳам ишонаётганмиканлар? Бахтимизга, Ослода комитет аъзолари тинчликни барбод этишга қодир эмаслар. Улар ўз обрўларини бундан баттар тўкишлари мумкин, холос.

АМЕРИКА ДИЁРИДАГИ «ТУТАШУВ»

ВАШИНГТОН, 13 октябрь. (ТАСС мухбирлари). Америкалик астронавтлар Т. Стаффорд, Д. Слейтон ва В. Бранд бу ерга келган совет космонавтлари А. Леонов ва В. Кубасов билан қучоқлашиб кўришар эканлар: «Здравствуй Алексей!» «Здравствуй Валерий!», «Хэллоу, Том, Дик и Вэнс» деган сўзларни айтиб бир-бирлари билан саломлашишди.

Совет «ИЛ-62» лайнери ҳарбий ҳаво базасининг Эндрус аэродромига қўнди. Америка ҳарбий оркестри тантанали маршларни ижро этиб турибди. А. Леонов, В. Кубасов ва уларнинг оила аъзолари, совет космонавтларини тайёрлаш раҳбари генерал-лейтенант В. А. Шаталов зинапоядан тушиб келадилар.

Уларни америкалик астронавтлар ўз оила аъзолари билан бирга кутиб оладилар. Аэродромга келганлар орасида АҚШ давлат секретарининг ўринбосари А. Хартман, аэронавтика ва космик фазони тадқиқ қилиш миллий бошқармаси директорининг ўринбосари Д. Кроу, Америка пойтахти жамоатчилиги вакиллари бор эди.

Совет космонавтларини СССРнинг АҚШдаги элчиси А. Ф. Добринин, Вашингтондаги совет муассасаларининг ходимлари кутиб олдилар. Совет Иттифоқи билан Қўшма Штатларнинг давлат гимнлари янграйди.

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

БАЙРУТ, 13 октябрь. (ТАСС). Ўтган икки кун давомида Байрут ва унинг атрофларида, шунингдек мамлакатнинг бошқа кўпчилик районларида осойишталик сақланди. Ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги битимга асосан риоя қилинган бўлсада, лекин Байрутнинг баъзи районларида айрим можаролар чиқиб турди. Байрутнинг Декван районида снайперлар отган ўқдан бир неча киши жароҳатланди.

Айн ар-Руммана ва Шия районларидаги баррикадалар олиб ташланди.

Аҳоли жимликдан фойдаланиб кўчаларга чиқди. Шаҳарнинг кўпчилик кварталларида автомобиль қатнови бошланди. Пойтахтга кириладиган йўлларнинг деярли ҳаммаси очиқ.

Маъмурлар ишчи ва хизматчиларга мурожаат қилиб, ишга чиқишга чақирдилар.

Мамлакат шимолидаги Кубба районида, Триполи шаҳри билан Згорта шаҳарлари оралиғидаги «тўсиқ зона»да тўқнашув содир бўлди.

ИҚТИСОДИЙ ПРОБЛЕМАЛАРГА БАҒИШЛАНГАН КЕНГАШ

ҚОҲИРА, 13 октябрь. (ТАСС). Президент А. Садат мамлакатнинг иқтисодий аҳволи масалалари юзасидан олий сиёсий раҳбарлик билан кенгаш ўтказди.

Кенгашда сўзга чиққан Бош министр М. Салом ўтган йил давомида ривожланиш суръатлари 1,5 процент пасайиб, айни вақтда ички истеъмол 13,5 процент ошганлигини ҳозирги иқтисодий қийинчиликларнинг асосий сабаблари қилиб кўрсатди. Шу муносабат билан у «очиқ эшиклар» сиёсатини ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларига татбиқ қилишни, миллий экономикага ажнабий капитални кенгроқ жалб этишни, экономикани бир марказдан бошқаришни тугатишни таклиф қилди.

Кенгаш давомида А. Садат карточкалар билан озиқ-овқат маҳсулотини тақсимлайдиган махсус магазинлар тармоғини вужудга келтириш тўғрисида, шахсий даромаддан давлатга мажбурий солиқ ундириб олиш шарти билан шу даромад миқдорини мутлақо чекламаслик тўғрисида кўрсатма берди.

ТАЖРИБА МАКТАБИ

ҚАЛИН ҒЎЗА

ДИРЕКТОРНИНГ КАШФИЕТИ. ◆ ҲОСИЛДОРЛИК ВА ҒЎЗА ҚАЛИНЛИГИ. ◆ ТАЖРИБАЛАРДАН ИШГА. ◆ БИРИНЧИ ТЕРИМ ЎТГАН КУЗДАГИДАН ИККИ БАРАВАР КЎП ҲОСИЛ БЕРДИ. ◆ АФЗАЛЛИКЛАР: ЮКСАК ҲОСИЛДОРЛИК, ПАХТА ҚУЛАЙ ФУРСАТДА ЕТИЛАДИ, ҲАРАЖАТ КАМАЯДИ. ◆ СИФАТ ҲАМ ҒЎЗАНИНГ ҚАЛИНЛИГИГА БОҒЛИҚ. ◆ СИРДАРЕЛИК ДЕҲҚОНЛАРНИНГ РЕЖАЛАРИ.

Кейинги вақтлар Ворошилов номли совхозга меҳмонлар — хўжаликларнинг раҳбарлари, мутахассислар тез-тез келадиган бўлиб қолдилар. Баъзи меҳмонлар олисдан келмоқда. Улар келишлари биланоқ Ҳаким Давронов бригадаси далаларини кўрсатишни сўрайдилар.

Келган ҳар бир киши далани кўриб чиқгач, бу билан кифояланмай қаторларни ўлчайди, неча туп экилганлигини ва кўсакларни санайди, ён дафтарига алла нарсаларни ёзиб қўяди.

Хўш, бу дала нимаси билан кишини ўзига тортади?

— Ғўза тупларининг ҳаддан ташқари қалинлиги билан жалб қилади. Ҳар гектар ерга ўрта ҳисобда 292 минг, нормадан қарийб уч баравар кўп экилган,—дейди СОЮЗНИХИ Сирдарё филиалининг мудири Евгений Шокирович Сафаров. Олим бир неча ойдан бери шу далани кузатиб бормоқда.

Икки юз тўқсон икки минг туп! Ҳолбуки бундан бир неча йилгина аввал бригадир ёки бўлим бошқарувчиси бир гектар ерда саксон минг тупдан ортиқ ғўза қолдирган бўлса, унга агротехникани қаттиқ бузди, деб дашном беришарди.

Ҳа, яқин вақтларда ҳам ғўзани қалин экишдан чўчишарди. Ғўза қанчалик қалин экилган бўлса унда кўсак шунчалик кам бўлиши ҳар бир кишига маълум. Аксинча! Сийрак қилиб эксангиз — шода-шода кўсакли туплар оласиз! Шунинг учун сийрак экишарди.

Лекин тез орада узоқни кўра оладиган ва ҳисоб-китобни биладиган деҳқонлар пахтачиликка бундай ёндошиш нечоғлиқ тўғрилигига шубҳа билан қарай бошладилар. «Правда» совхозининг директори Я. Раҳмонқулов билан бир вақтлар бўлиб ўтган учрашув ёдимизга тушди. У киши архивларни кўздан кечириб, кўп йиллик маълумотларни анализ қилиб, ўзи учун бир кашфиёт очади: ғўза мумкин қадар қалин қилиб экилган йиллар ҳосилдорлик ҳам юқори бўлган. Директор шундай хулоса чиқариб хато қилмади. Республиканинг бошқа жойларида унинг фикрига қўшилиб, у билан бир вақтда мана шу ҳақиқат сари борганлар ҳам янглишмадилар.

Республикада ғўзани қалин экиш керак деган умумий тенденция сезилмоқда. 1971 йил ҳар гектар ерга ўрта ҳисобда 79 минг туп, 1972 йилда 81 минг туп, 1973 йилда 84 минг туп, 1974 йилда 89 минг туп ва бу йил эса 98 минг ғўза туп тўғри келди.

Оққўрғонликларнинг «Қўшқатор» қилиб экиш» «ихтиро»си ҳам шу тенденцияни тасдиқлайди. Бу ерда қолдириладиган ғўза айни икки баравар кўп бўлиши туфайли ҳосилдорлик оширилган. Лекин икки баравар қалин ғўзанинг бир қанча ноқулайликлари бор. Шунинг учун ҳам қалин экиш фикрини маъқуллаган кўпгина деҳқонлар бир «қатор»да шундай қалинликка эришиш йўлидан бораяптилар. Бултур Сирдарё районидаги «Коммунизм» колхозида 32 гектар ернинг ҳар гектарида 163 минг тупдан ғўза қолдирилиб, 45 центнердан ҳосил кўтарилди. Шу райондаги «Малик» совхозида ҳар гектар ерда 178 минг тупдан ғўза қолдирилиб, ўрта ҳисобда 54,8 центнердан «оқ олтин» олинди.

Сирдарё районидаги барча хўжаликлар тажрибадан ишга ўтдилар. Эндиликда Ленин номли колхознинг ҳар гектар ерида 143 минг туп, «Ленинград» колхозида 152 минг туп ғўза бор.

«Ўзбекистон ССР беш йиллиги» номли совхозда ўтказилган тажрибалар муваффақиятли чиққандан сўнг Қуйи Чирчиқ районидаги бошқа хўжаликлар ҳам ғўзани қалин қилиб экишга ўтди.

«Оқ олтин» районидаги Ворошилов номли совхознинг тўққиз бригадасида гектар бошига ғўза қалинлиги 200 минг тупдан 292 минг тупга етди. Деҳқонлар маҳаллий шароитга мос энг мақбул нормани тажриба қилиб излаяптилар. Терим якунида узил-кесил натижа чиқарилади, лекин қалин қилиб экиш ўзини оқлаганлиги ҳозирда равшан бўлиб қолди. Ҳосилдорлик плани машиналарнинг бир марта ўтишидан кейиноқ анча ошириб бажарилмоқда. План эса ҳамма коллективлар учун гектаридан 19 центнердан қилиб белгиланган. Ҳаким Давронов бригадасида эса биринчи теримда дастлабки маълумотларга кўра гектар бошига 35 центнердан пахта олинди. Мутахассисларнинг фикрича, иккинчи теримда гектар бошига 9—12 центнердан пахта олиш мумкин. Ўтган куз шу даланинг ўзидан гектарига атиги 17 центнердан ҳосил олинган эди, холос.

Биринчи теримда икки баравар кўп ҳосил! Ҳолбуки ғўзанинг қарийб 9 проценти биронта ҳам кўсак тугмаганди, ўндан бир қисми фақат биттадан туккан, тахминан ҳар бир тупда ўртача вазни 4 граммдан келадиган тўрттадан кўсак бўлди. Шундай қилиб ҳосилдорлик ҳар бир тупдаги кўсаклар сонига эмас, балки ғўзаларнинг умуман қалинлигига боғлиқ.

Бир туп ғўзада рекорд миқдорда кўсак етиштириш мумкин. Лекин уни териб олиш йўлини ҳам ўйлаш керакда! Пахта ғўза тупининг пастки қисмидан етилиб боради: қуйи шохлардаги кўсаклар сентябрь бошида очилса, энг юқоридаги кўсаклар ноябрь-декабрга бориб очилиши мумкин. Ўшанда ҳаво бузилиши сабабли бу кўсаклар ҳам нобуд бўлиши мумкин.

Териб олиш ҳам кўп машаққатли иш. Ғўзанинг навбатдаги кўсаклари етилиши билан далага яна машина ёки одам чиқариш керак. Қалин қилиб экилганда эса ,ўрта ҳисобда тўртта кўсак барвақт, қарийб бир вақтда очилиб у етилади ва бу нарса ҳосилни энг яхши агротехника муддатларида, машинани далага икки марта солиб териб олиш мумкин.

Давронов даласидаги пахта шу қадар қийғос очилган, шу қадар жозибали эдики, «Мирзачўл ҳақида қисса» фильмини суратга олаётган ва қийғос очилган далаларни кўриб кўпдан-кўп йўл босиб келган кинохужжатчилар бу ерга келгач, маҳлиё бўлиб тўхтаб қолишди. Қўйингчи, деҳқонлар артист бўлиб ўз ролларида ўзлари чиқишларига тўғри келди.

СОЮЗНИХИнинг область тажриба станцияларида бундан ҳам ғоят қалинликдаги: гектарига 200 минг тупдан 800 минг тупгача қалинликдаги ғўзалар тажриба қилиб кўрилмоқда. Гектарига 800 минг туп-буғдой сепилган жойга ўхшатиб экиладиган метод АҚШ билан Австралияда ишлаб чиқариш кўламида қўлланмоқда. Бунақанги қалинликда бир туп ғўзада ёлғиз биргина кўсак очилса кифоя. Лекин шуни 800 мингга кўпайтириб кўринг! Бунақада бир гектардан анча ҳосил кўтарса бўлади. Меҳнат сарфи камаяди, чунки ғўзани яганалашга, чопиқ қилишга, қўлда суғоришга эҳтиёж қолмайди. Етилган ҳосил эса буғдой сингари бир марта махсус комбайн билан йиғиштириб олинади-қўяди. Бундай комбайн ғўзани ўриб, «ишлов» ўтказади ва бир ёққа тоза пахтани, иккинчи ёққа майдаланган ғўзапояни туширади.

Чунончи Ҳаким Давронов бригадаси ҳам меҳнат сарфини бир мунча қисқартирди, чунки ғўзани яганалашга зарурат қолмади.

Мўл ҳосил, пахтанинг қулай муддатларда етилиши, сарф-ҳаражат тежалиши диққатни жалб қилади. Лекин пахтанинг сифати қанақа бўлади?

— Қалин ғўза сифат жиҳатидан ҳам бўш келмайди, — дейди Евгений Шокирович Сафаров, — энг яхши тола ғўза тупининг қуйи кўсакларида етилиб, юқорисига чиққан сайин унинг сифати пасая бориши ҳаммага маълум. Лабораторияда ўтказилган дастлабки анализ Ҳаким Давронов бригадасининг пахтаси биринчи сорт талабларига мос келишини кўрсатди. Тола узунлиги 31 миллиметрга боради, пишиқлиги эса 4,5 граммни ташкил этади.

Хуллас қалин қилиб экилган ғўзанинг фазилатлари оз эмас. Лекин пахта териш машиналари қалин ёки сийрак экилган ғўзаларга бефарқ қарай олмайди.

Машина жуда сийрак ғўзани ёқтирмаслигини ҳар бир механизатор билади. Ғўза қаторида хато жой тўғри келиб, шпиндель чўткалари толани эмас, балки «ҳавони илаштирса» қабул аппаратлари ҳозиргина терилган пахтани ушлаб қололмай тушириб юборади. Ҳаким Давронов бригадасида эса шундай «хато жойлар» йўқ. Бинобарин, машина кетида тўкилган пахтани излаб ҳам овора бўласиз.

Агротехника қандай бўлади? Кенг қаторлаб экишдагина «қалин ғўзалар» ижобий натижа берди. Бултур Ҳаким Давронов бригадаси ерни ҳайдаётиб гектар бошига 600 килограммдан суперфосфат солиб кетди, мавсум мобайнида эса 200 килограммдан аммиакли селитра ва аммофоссульфат ўғити солди. Ғўза икки марта суғорилди.

— Қалин ғўзани суғоришда алоҳида эҳтиёт бўлмоқ керак, — дейди, Е. Сафаров. — Намлик ортиқча бўлса ғўза ғовлаб кетиб, «оқ олтин» ўрнига ғўзапояга эга бўлиш мумкин.

Сирдарё областининг деҳқонлари ғўзани қалин экишга жиддий қизиқиб қолдилар. Область партия комитети шундай участкаларнинг ҳаммасини ҳисобга олиб қўйди.

Қишлоқ хўжалиги мутахассислари, олимлар бу янгиликни ўрганиб анализ қилиб кўрмоқдалар. Бу борада амалий қадамлар ҳам қўйилмоқда. Келаси йил областда ҳар гектар ердаги ғўзанинг ўртанча қалинлигини 130 минг тупгача етказиш мўлжалланмоқда.

В. ЛИТВИНОВ,
«Правда Востока» газетасининг махсус мухбири.
Сирдарё области, «Оқ олтин» райони.
(«Правда Востока», 12 октябрь сони).

АХБОРОТ. ОБЛАСТИМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ЯКУНЛОВЧИ ЙИЛНИНГ ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАРИ

Беш йилликнинг якунловчи йили охирида ҳар куни қувончли хабарлар келиб турибди: республиканинг янги қурилишлари харитасида фойдаланиш учун топширилган объектлар тўғрисида янгидан-янги белгилар пайдо бўлмоқда. Завод ва фабрикалар, маданият уйлари ва ўқув юртлари, болалар боғчалари ва янги уй-жой кварталлари ишга туширилмоқда. Илғор қурилиш ташкилотлари беш йиллик топшириқларини шараф билан бажариш, КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун қўлларидан келган ҳамма ишларни қилишмоқдалар. Октябрь ойининг дастлабки кунларида редакция олган баъзи хабарларни қуйида келтирамиз:

АНГРЕН. Шахтёрлар шаҳрида эллик ишчи ишлайдиган маиший хизмат уйи қурилди. Икки қаватли бу бинода рўзғор техникаси, радио-приёмник ва телевизорлар, трикотаж кийимлар, пойафзал, кўн-галантерея буюмларини ремонт қиладиган устахоналар жойлаштирилди. Янги корхона ҳар йили шаҳар аҳолисига 130 минг сўмлик хизмат кўрсатади.

ОҲАНГАРОН. Республикада энг йирик бўлган Оҳангарон цемент комбинати базасида қурилган ва олти юз талабага мўлжалланган янги ҳунар-техника билим юртида машғулотлар бошланди. Бу ерда аппаратчилар, созловчилар, асбоб-ускуналар ва контроль-ўлчаш приборларини ремонт қилувчи слесарлар тайёрланади.

Билим юртида ўқиш ва дам олиш учун яхши шароитлар яратилган. Билим юрти комплексида кенг ва ёруғ аудиториялари бўлган ўқув корпуси, устахоналар, 350 ўринли ётоқхона, катта ошхона, спорт комплекси бор.

ЯНГИЙЎЛ. Бир йилда уч юз мингта жўжа боқиш учун мўлжалланган Янгийўл паррандачилик фабрикасининг учинчи навбатини ишга тушириш тўғрисидаги давлат акти имзоланди. «Ўзптицепром»га қарашли ана шу энг йирик корхонадаги парранда икки миллионтага етади. Янги комплексда механизациялашган 46 та паррандахона, омихта ем омбори, қушхона бор. Паррандахоналарда ҳавони алмаштириб турадиган система бўлиб, ёз фаслида бинога салқин ҳаво, қиш фаслида эса илиқ ҳаво юбориб туради.

Паррандабоқарлар учун етти та кўп квартирали уй, болалар боғчаси ,мактаб қурилган, янги магазин қурилиши тугай деб қолди.

(ЎзТАГ).

Куйбишев районидаги 18-модалар ательеси хизматидан мижозлар мамнун бўлишмоқда. Ателье ходимлари буюртмачиларнинг талаб ва истакларини чуқур ўрганган ҳолда пишиқ ва чиройли кийимлар тикиб беришга ҳаракат қилишяпти.

Суратларда: (ўнгда) ателье чеварлари З. Казанцева, К. София, Т. Ли, С. Паласка ва А. Поляковалар. Бичиқчи Т. Ламшина иш устида (чапда).

Л. Аракелян фотолари.

ЭНГ ЯХШИ ФРЕЗЕРЧИЛАР

Тошкентда ёш фрезерчилар профессионал маҳорати VII Бутуниттифоқ конкурси тугади. Барча иттифоқдош республикалардан келган республика ва зонал мусобақаларининг ғолибларидан йигирма уч киши мамлакатнинг энг яхши фрезерчиси унвонига эга бўлиш учун курашдилар.

Конкурс иштирокчилари дастгоҳ ёнида ишга киришишдан олдин назарий имтиҳон топширдилар. Ана шу босқич якунларидан Суми электрон микроскоплар заводининг фрезерчиси Вячеслав Чашконинг ғолиб чиққанлиги маълум бўлди.

Ғоят мураккаб кронштейнни фрезерлаш амалий конкурси бошланди. Чизмалар билан танишиб чиқишга ва иш жойини тайёрлашга ярим соат вақт берилганди. Ниҳоят бир маҳалда 23 фрезер станоги ишлай бошлади. Латвия ССР қишлоқ хўжалиги министрлиги Рига конструкторлик бюросидан Виктор Петров ўзининг деталини биринчи бўлиб топширади. Жюри унга биринчи ўринни беради. Вячеслав Чашко иккинчи совриндор бўлиб қолди. Учинчи ўрин ҳамюртимиз, трактор заводининг ишчиси Валерий Мосинга насиб бўлди.

Конкурснинг барча иштирокчилари ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Қўли олтин мастер» деган нишонлари билан мукофотландилар. Бундан ташқари конкурснинг айрим иштирокчиларига «Ишчининг топоғонлиги учун», «Ғалабага бўлган иродаси учун», «Аъло сифатли иши учун», «Юқори унумли меҳнати учун», «Иш жойини яхши ташкил этгани учун» деган совринлар топширилди. Бу совринлар Тошкент корхоналари томонидан таъсис этилди.

(ЎзТАГ).

ЯНГИ ЛИБОСЛАР

Пойтахтимиздаги «Қизил тонг» фирмасида куз мавсуми бошланиши билан айниқса иш қизиб кетди, чунки фирма чеварлари асосан қишлик кийим-кечаклар тикишади.

Корхонада ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш билан бирга маҳсулот сифати учун мунтазам равишда курашиб келинаяпти. Ҳозирга келиб, бу ерда 58 хилдаги кийим Давлат сифат белгиси билан чиқарилмоқда.

Шунингдек, фирма коллективи маҳсулот турларини кўпайтиришга ҳам алоҳида эътибор бермоқда. Аҳолининг кун сайин ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини ҳисобга олиб, янги моделларда пальто, плащ, куртка ва кўйлак тикиш ўзлаштириляпти. Коллектив якунловчи йилнинг тўртинчи кварталида ҳам бирнечта янги моделдаги кийимларни тикишни режалаштирди. Жумладан, Италиянинг «Замши» материалидан 7 минг дона эркаклар курткаси тикилади. Япон кремплен материалидан минг дона аёллар пальтоси тайёрланади. Шунингдек, Италиянинг «Дарья» газмолидан минг дона эркаклар пальтоси чиқарилади. Бундан ташқари, Германия Федератив Республикасидан келтирилган «Берген», «Милано», «Гихор» материалларидан кўплаб аёллар пальтолари тикиш планлаштирилди.

«Қизил тонг» маҳсулотлари бежирим кўриниши ва сифатлилиги билан харидорлар ҳурматини қозонмоқда.

ТЎРТЛАР ТАШАББУСИ АМАЛДА

ИЗДОШЛАР

Тошкентдаги газ аппаратуралари заводи коллективи тўққизинчи беш йилликнинг сўнгги йилини меҳнатда яхши кўрсаткичлар билан якунлаш юзасидан бошланган социалистик мусобақани ой сайин авж олдиряпти. Унда иштирок этаётган аксарият ишчилар, меҳнат унумдорлигини ошириш, қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш ва ишнинг сифат кўрсаткичларини яхшилашга ёрдам берадиган резерв ва имкониятлардан кенг фойдаланишга астойдил ҳаракат қилмоқдалар.

Шунинг учун ҳам республикамизнинг тўрт илғор ишчиси КПСС XXV съездини шахсий меҳнат рекордлари билан нишонлаш юзасидан бошлаган ташаббус ишчилар ўртасида катта қизиқиш уйғотди. Кўпгина меҳнатсеварлар бу ташаббусга қўшилишга қарор қилдилар.

3-цех токари Л. Михеева уларнинг бири. Ўз касбини пухта эгаллаган моҳир ишчи ҳар сменада нормасини 1,5 баробар ва ундан ҳам ошириб адо этмоқда. Барча деталларнинг сифатли тайёрланишига эришмоқда. Ҳозир бу пешқадамнинг меҳнат календарида 1978 йилнинг сентябрь ойи бошланди. У қатор деталларга ишлов беришни анча такомиллаштирди. Биргина газ плитаси горелкалари деталларини тайёрлашни такомиллаштириш эвазига иш унумдорлигининг 10 процентдан ошиқроқ ортишига муваффақ бўлди. Моҳир ишчи йиллик планни 1 ноябргача, келгуси йилнинг биринчи квартали планини 21 февралгача бажаришга аҳд қилди.

Корхона цехларида бундай илғорлар анчагина бор. Токарь Иван Аржанов ҳам меҳнатда касбдошларига намуна бўлмоқда. У шу кунларда ҳар қачонгидан ҳам юксак кўрсаткичларга эришиб ишлаяпти. Ҳозирги вақтда 1978 йилнинг сўнгги ойлари ҳисобига меҳнат қилаётган бу токарь нормани 140 процентдан бажармоқда. Пармаловчи Раиса Савоськина мусобақа пешқадамлари сафида бораяпти. Унинг кундалик иш кўрсаткичлари 140—150 процентни ташкил этаяпти.

Коллектив байроқдорлари ҳисобланган бундай моҳир ишчилар унумли ишлаб меҳнат қилибгина қолмай, ўзларининг иш тажрибаларини бошқаларга ҳам сидқидилдан ўргатмоқдалар. Бу эса пешқадамлар сафининг кўпайиб боришига, коллектив эришаётган ютуқларнинг салмоғи ортиб боришига сезиларли ёрдам бермоқда.

ГАЗЕТА ВА СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚА

Газета маданий ҳаётимизни ёритадими, меҳнат зафарларимиз ҳақида ҳикоя қиладими, қаҳрамонларимизнинг ижодати ва мардлиги ҳақида сўзлайдими, адабиёт ва санъат асарларини таҳлил қиладими — ҳаммасида унинг коллектив пропагандистлиги, коллектив агитаторлиги, коллектив ташкилотчилиги яққол кўзга ташланиб туриши лозим.

Матбуотимизнинг коллектив ташкилотчилиги айниқса социалистик мусобақани уюштиришда яққол кўринади. Маълумки, совет матбуоти ўзининг дастлабки қадамлариданоқ ленинча Коммунистик партия кўрсатмаларига изчиллик билан амал қилиб, ишлаб чиқариш корхоналари коллективлари ўртасида социалистик мусобақани уюштиришда фаоллик кўрсатган эди. Мана шу кунга қадар вақтли матбуотнинг бу соҳадаги фаолияти бир дақиқа бўлсада тўхтагани йўқ. КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXV съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорида ҳам съездолди меҳнат вахтасини ташкил этишда матбуотнинг ролига алоҳида тўхталиб ўтилган.

КПСС Марказий Комитетининг бу кўрсатмаси областимиздаги район газеталарида изчиллик билан амалга ошириляптими? Биз бу ўринда Бўстонлиқ ва Пискент район партия комитетларининг органлари «Коммунизм учун» (редактори Т. Ҳакимов) ва «Меҳнат байроғи» (редактори М. Самадов) газеталарида бу муҳим мавзу қандай ёритилаётганлиги ҳақида фикр юритмоқчимиз.

«Коммунизм учун» газетасининг кейинги уч ойи мобайнидаги (июль-сентябрь) сонларини варақлар эканмиз, район журналистлари социалистик мусобақага маълум даражада эътибор бераётганликларининг гувоҳи бўламиз. Газетанинг барча сонларида «КПСС XXV съезди шарафига» ёки «КПСС XXV съезди шарафига 25 зарбдор декада» рубрикалари остида район меҳнаткашларининг меҳнат зафарлари ҳақида ахборотлар берилган. Айни шундай рубрикалар «Меҳнат байроғи» газетасида ҳам мавжуд.

Аммо хўжаликлар, корхоналар коллективлари, колхозчилар, ишчилар, умуман меҳнаткашлар ўртасида мусобақани уюштиришда ҳар иккала газета ўз олдига қўйган вазифани тўла адо этаяпти, деб бўлмайди. Тўғри, «Коммунизм учун» газетаси саҳифаларида социалистик мусобақа ва социалистик мажбуриятларнинг бажарилишига бағишланган мақолалар, хабарлар эълон қилинмоқда. Масалан, газетанинг 4 сентябрь сони деярли социалистик мусобақа мавзусига бағишланган. Унда хўжаликларнинг меҳнат зафарлари ҳақида ҳикоя қилинади. Шунингдек, газетанинг 10, 15, 29 июль, 5-август сонларида ҳам хўжаликлар, бригадалараро, шахсий социалистик мусобақанинг бориши, партия, комсомол, касаба союз ташкилотларининг мусобақани уюштиришдаги роли ҳақида ҳам қатор ахборотлар берилган.

Лекин шуни таъкидлаб айтиш керакки, газета саҳифаларида берилаётган материаллар юзаки бўлиб қолмоқда. Материалларда мусобақанинг бориши, илғорлар тажрибаси, ютуқ ва камчиликлар чуқур анализ қилинмайди. Масалан, газетанинг 4 сентябрь сонида босилган «Мусобақани жонлантириб» деган материалида маълум бир хўжаликнинг ишлари қуруқ ахборот тарзида ёритилади.

Шуни ҳам таъкидлаш керакки, газета саҳифаларида социалистик мусобақа ҳақида берилаётган материалларнинг «географияси» тор. Масалан, 10 июль сонида Жданов номли колхоз партия ташкилотининг секретари ўринбосари Н. Қобуловнинг «Мусобақа шарофати», 29 июль сонида худди шу ердан «Мусобақадош дугоналар» номли лавҳа, 5 август ва 4 сентябрь сонларида , колхоз комсомол ташкилотининг секретари Ж. Жубаевнинг мақолалари, 23 августда «Ждановлик бунёдкорлар», 30 августда эса «Довонлардан ошиб мардона», 2 сентябрь сонида «Илҳомбахш қарордан руҳланиб» сингари кўплаб материаллар берилган. Умуман «Коммунизм учун» газетаси саҳифаларида социалистик мусобақа тўғрисидаги материалларда изчиллик кўринмайди.

«Меҳнат байроғи» газетасида ҳам социалистик мусобақанинг ёритилиши юксак талаблар даражасида бўлмаётир. Бу газетанинг 17 июль ва 30 август сонларидагина социалистик мусобақага аталган материалларни учратдик, холос. 17 июль сонининг биринчи саҳифасида йирик ҳарфлар билан «Социалистик мусобақа байроғини баланд кўтариб, КПСС XXV съездини муносиб кутиб олайлик!» деган шиор келтирилган, аммо социалистик мусобақа ҳақида бир оғиз ҳам гап йўқ. 30 август сонида, тўртинчи саҳифада «Социалистик мусобақа ғолибларини рағбатлантириш — муҳим вазифа» деган умумий сарлавҳа қўйилиб, Охунбобоев номли ва «ЎзССР 50 йиллиги» колхозларининг машина теримига оид тадбирлари эълон қилинган, холос.

Бу ўринда таъкидлаш керакки, социалистик мусобақа кампаниячилик ёки расмиятчилик эмас, балки жамиятимизни ҳаракатга келтирувчи кучлардан биридир. Бу мазмундаги материаллар газетанинг бош муидарижасига йўрғалган бўлиши, у социалистик мусобақани пропаганда қилишнинг коллектив ташкилотчиси бўлиши лозим.

МАТБУОТ ОБЗОРИ

КАСБ КАМОЛОТИ

1975 ЙИЛ — ХАЛҚАРО ХОТИН-ҚИЗЛАР ЙИЛИ

Санобар иш столи ёнида ўтириб, ойлик планларнинг бажарилиши ҳақидаги маълумот билан танишаётган эди, эшик оҳиста тақиллаб хонага иймanибгина ёш қиз кирди.

Қиз ўзини таништиргач, савдо билим юртини битирганини ва шу ташкилотга қарашли бирон магазинида меҳнат қилиш истаги борлигини айтди. С. Парпиева бироз ўйланиб, қизнинг ҳали савдо соҳасида тажрибасизлигини инобатга олиб, унга лойиқ ишни тавсия қилди. Қиз рози бўлди ва чеҳрасида қувонч билан опага миннатдорчилик билдириб, ҳужжатларини расмийлаштириш мақсадида кадрлар бўлимига йўл олди.

Ёш сотувчининг ортидан ҳавас билан разм солиб қолган Санобар опа бир неча дақиқа ҳаёл оғушига берилди. Унинг кўз ўнгида дастлабки савдо соҳасидаги меҳнат фаолияти гавдаланди. У ҳам бир пайтлар мана шу қизалоқдай ёшгина қиз эди.

1958 йил ўрта мактабни тугаллаган Санобар Хумсон қишлоғидаги Луначарский номли 19-ўрта мактаб буфетида ишлай бошлади. Кейинчалик Хумсон ва Чинор қишлоқларидаги озиқ-овқат магазинларида сотувчи бўлиб ишлади. 1960 йили Самарқанддаги савдо институтига сиртдан ўқишга кириб, уни 1965 йили муваффақиятли тугаллади. Олий маълумотли мутахассис шундан сўнг Хўжакент ишчилар кооперациясининг правление раисаси, 1969—1972 йилларда Ғазалкент шаҳридаги универмаг директори, кейинчалик янги ташкил этилган хўжалик ҳисобига ишловчи Хўжакент савдо тармоғининг раҳбари лавозимларида ишлаб келди.

1963 йили шонли Ленин партияси сафидан ўрин олган Санобар опа ҳозир Чорвоқ ГЭСига хизмат кўрсатувчи ишчилар таъминоти бўлимига бошчилик қилмоқда. Бу йирик савдо ташкилотида 260 дан зиёд ишчи-хизматчи меҳнат қилади. Санобар опа эл ҳурматини қозонган ва план-топшириқларини ортиғи билан адо этган ходимларни рағбатлантиришни унутмайди. Савдо қоидаларини бузганлар ҳам опа эътиборидан четда қолмайди. Моҳир ва талабчан раҳбар жамоатчи ҳамдир. У 5 марта Чорвоқ посёлка Советига депутат этиб сайланган, тажрибали пропагандист кечки марксизм-ленинизм университетининг тингловчисидир.

Совет савдоси тармоқларида самарали меҳнат қилиб, касб камолотига эришган аёллар бизда кўп. Уларнинг бири — Санобар Парпиевани Халқаро хотин-қизлар йили билан қизғин қутлаб, савдо хизмати кўрсатишда янада муваффақиятларга эришишини тилаймиз.

Б. ШОКИРОВ,
Бўстонлиқ райони.

КИТОБ БОЗОРИ

Алишер Навоий номли театр майдони шу кунларда китобсеварлар билан гавжум бўлмоқда. Бу ерда Халқаро хотин-қизлар йилига бағишлаб китоб бозори очилган.

Китоб бозорининг очилиши ўзига хос тантанага айланиб кетди. Бозор ташкилотчилари — Тошкент область китоб савдоси идорасининг хизматчилари бу ишга тайёргарлик кўрганлар.

— Совет хотин-қизларини коммунистик жамият қурилишининг барча участкаларида учратиш мумкин, — деди машҳур тўқимачи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Буолма Жўраева бозорнинг очилиш маросимида сўзга чиқиб. — Бозор пештахталаридаги аксарият китобларнинг қаҳрамонлари аёллар эканлиги ҳам шундан далолат бериб турибди.

Кейин сўзга чиққан жамоатчилик вакиллари ҳам машҳур тўқувчининг гапини давом эттириб, хотин-қизлар тинчлик учун курашда, коммунизм пойдеворини ўрнатишда актив иштирок этаётганликларини, аёллар орасидан кўзга кўринган фан ва давлат арбоблари чиққанлигини алоҳида таъкидладилар.

— Китоб бозори Халқаро хотин-қизлар йилига бағишлаб ўтказаётган тадбирларимиздан бири, — дейди область китоб савдоси бошлиғи О. Ортиқов. — Тошкентда, шунингдек, областимизнинг Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ ва бошқа шаҳарларида ҳам шундай бозорлар ташкил этилмоқда, китоб ҳафталиги ўтказилмоқда.

Китоб ҳафталикларида таниқли адиба ва шоиралар билан учрашувлар, тематик кечалар, ўқувчилар конференциялари уюштирилади. Бизнинг мақсадимиз аҳоли ўртасида китобни яна ҳам кенг пропаганда қилишдан иборат.

... Театр майдонида музика янграйди. Ширинсухан сотувчилар харидорларга китоб танлашга ёрдам беришмоқда. Пештахталардаги сиёсий ва оммавий нашрлар, бадиий адабиёт, турли қўлланмалар, дарсликлар. Кўпгина китобларнинг авторлари, бош қаҳрамонлари аёллардир. Бозорда хотин-қизлар календарига, таниқли аёллар ҳақидаги китобчаларга ҳам талаб катта.

... Бозордан харидорлар аримаяпти. Сотувчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Китоб бозори бир неча кун ишлаб туради.

Суратда: китоб бозорида.

А. Абалян фотоси.

БИЗНИНГ АХБОРОТ

ҚИШ ТАРАДДУДИ

Ҳозир маиший хизмат кўрсатиш ходимларининг қўли-қўлига тегмайди. Улар турли қишки кийим-бошларни ўз муддатида химия-вий усулда тозалаб беришга киришдилар.

Яқинда бекободликларга яна бир қулайлик яратиб берилди. Шаҳар маиший хизмат кўрсатиш комбинатига кийим-бошларни химиявий усулда тозалайдиган янги машина ўрнатилди. Бу машина кийим-бошларни тез ва сифатли тозалайди ҳамда дазмоллайди. Автомат машинанинг ишга тушиши билан кийим-бошларни тозалаш муддати анча қисқарди. Яна шуниси диққатга сазоворки, машинани фақат бир киши бошқаради.

Тез орада бундай қулай агрегатлар областимизнинг бошқа шаҳар ва район маиший хизмат кўрсатиш корхоналарига ҳам ўрнатилади.

•

ИЛҒОРЛАРГА АВТОМАШИНА

Тўққизинчи беш йилликнинг аниқловчи йилида қишлоқ хўжалигида юксак ишлаб чиқариш кўрсаткичларига эришганликлари учун СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг Бош комитети қишлоқ меҳнаткашларидан бир группасини фахрий дипломлар ҳамда «Москвич» автомобиллари билан мукофотлади.

Мукофотга сазовор бўлганлар орасида Тошкент областидан ҳам илғор пахтакорлар бор. Жумладан, Бекобод районидаги 1-«Далварзин» совхозининг бригадири Бобохон Отахонов шундай мукофот олди. Узоқ йиллар давомида пахтадан мўл ҳосил етиштириб келаётган бригада коллективи ўтган йили ҳар гектаридан 50,1 центнердан ҳосил йиғиштириб олди.

Жумақул Пиримқулов номини оққўрғонликлар ҳурмат билан тилга олишади. Райондаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг бригада бошлиғи ҳам СССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг мукофотига сазовор бўлди. У бошлиқ коллектив ўтган йили ҳар гектар ердан 50 центнердан ҳосил кўтарган.

ТХАНАНИНГ ҚЎШИҒИ

(ҲИКОЯ)

Нгуен Тхо Тошкентга келганига уч йил бўляпти.

Рус тилида гапиришга анча ўрганиб қолган. У билан қачон дуч келмай, ҳамиша маюс чеҳрасига кўзим тушади: тор елкалари, ғамли боқувчи қисиқ кўзлари юрагимни эзиб юборади. Биламан, Вьетнам ўғлонининг қалбига шафқатсиз уруш ўз мудҳиш соясини ташлаган. мислсиз қийноққа солган. Шу сабабдан унинг нигоҳлари ҳуркак ва ҳушёр.

Ҳар куни у хонасида гитара чалади, қўшиқ айтади. Ашуласи мазмунига тушунмасам-да, лекин оҳанг оқимидан, мунг овозидан ғамгин қўшиқ куйлаётганини ҳис этаман. Ҳар қандай зарур ишимни ҳам йиғиштираман-да, дераза ёнига бориб тинглайман.

Бир куни дарс тайёрлаб ўтиргандим, хона эшиги тақиллади. Очдим. Қаршимда ўрта бўйли, тароққа итоат этмовчи сочли қўшним Нгуен Тхо турибди. У саломлашгач:

— Сиздан Владимир Ильич Ленин асарлар тўпламининг 10-томи топиладими?— деб сўради.

Мен китобни шкафдан олиб бердим. У хонасига таклиф қилди. Эртага политехника институтида ўқиётган фронтчи бир дўсти келишини, агар вақтим бўлса, чиқишимни айтди.

Эртасига кечқурун уникига чиқдим. Қўшнимнинг уйида паст бўйли, сочини енига тараган, рангпаргина йигит ўтирарди. У мен билан қўл узатиб сўрашар экан:

— Тон Дик Тхан,— деб ўзини таништирди. Очиқ деразадан нақ хонага кириб келгудай тебранаётган чинор дарахтининг кўм-кўк барглари суҳбатимизга қулоқ солаётгандай мўралар, чумчуқлар шохдан-шохга сакраб, чирқиллашарди. Осмон мусаффо, қалдирғочлар чарх урарди.

Нгуен устига кўк бахмал қопланган альбомдан бир суратни олди. Уни бизга кўрсатар экан, кўзлари ғамли порлаб кетди.

— Ҳақадар дилкаш қиз эди-я! Энди у йўқ... Мана, унинг сўнгги мактуби. Бу хат менга ёд бўлиб кетган.

Нгуен ёшли кўзларини ерга тикди-да, оғир хўрсиниб қўйди. Тор пешанасидаги ажинлар кўпайиб, қора қошлари чимирилди. Сўнг мактубни русчага таржима қилиб, секин-секин ўқий бошлади.

«Азизим Нгуен! Мана, кўришмаганимизга ҳам анча вақт бўлиб қолди. Гарчи сен Тошкентда бўлсанг-да, қалбимиз ҳамоҳанг. Мактубингни олдим, Фронтда эмаслигингдан ранжибсан. Ўзинг ўйлаб кўр, мамлакатимиз учун зиёли кишилар ҳам керак-ку!?

Сенга бир воқеани айтиб бермоқчиман.

...Қисмимиз Хангкень қишлоғини ишғол қилиши лозим эди. Бош қўмондондан шундай буйруқ келганди. Бироқ, душман устига ҳужум қилмасдан илгари уларнинг аҳвол-руҳиясини, кучини билишимиз керак эди. Биз, беш нафар солдат разведкага йўл олдик. Мен —йўл бошловчи бўлдим. Ахир менга бу қишлоқнинг ҳар бир сўқмоғи танишда!

Ярим тун. Осмон юлдузлар чаманидан сеҳрли кўринар, гоҳида душман томонидан отилган ракеталардан ёришиб кетарди. Ҳаво иссиқ, биз гоҳ эмаклаб, гоҳ тик юриб борардик.

— Сизлар бир оз кутиб турингглар,— дедим уларга.— Мен соқчилар қаерга қўйилганлигини билиб келаман. Кейин...

— Эҳтиёт бўл...— шивирлади командиримиз.

Жаллодлар маконига айланган қишлоқ сари эмаклаб кетдим. Йўл-йўлакай нафратдан титрайман, даст ўрнимдан туриб душман устига ташлангим келади, бироқ вазият нозик. Ортимда тўрт нафар ҳамсафларим кутиб туришарди.

Қишлоқдаги мактабда американликлар штаби ўринлашган эди. Жаллодлар бошлиғи подполковник Роберт Гаррисоннинг ётоқхонаси ҳам шу ерда. Бу аблаҳ ўзининг мудҳиш қилмишлари билан ёмон ном қозонган эди.

...Мактабга борадиган йўлда бир соқчини гумдон қилдик. Икки киши икки жойда соқчиликка қолди. Биз уч киши бўлиб подполковник хонаси томон юрдик.

Кенг, аллақандай ҳид босган уйга кириб бордик. Омадимизни қаранг-ки, подполковникни ички кийимда осонликча қўлга туширдик. У аблах қичқиришга ҳам улгурмади.

Биз қишлоқдан анча узоқлашиб қолгандик. Бирдан ортимиздан шовқин-сурон эшитилди. Тахминимизча, подполковникка шошилинч хабар келган, лекин унинг ғойиб бўлганидан чўчиб, тревога кўтаришган.

Кўп ўтмай устимизда ўқ ёмғирлари ёғилди. Искович итларнинг товуши эшитиларди. Икки ўртада отишма бошланди. Уч ҳамроҳимиз ҳалок бўлди.

— Сен «тил»ни олиб бор. Мен душманни чалғитиб тураман,—деди шеригим.

— Йўқ, сен кет, ахир мен бу сўлоқмондай асирни қандай олиб бораман, кучим етмайди,— дедим.

Ҳамроҳимни кўндириб жўнатдим. Мен душманларга ўт очиб, чалғитиб турдим.

Орадан бир неча соат ўтгач, уларга асир тушиб қолдим. Душманлар устимга ёпирилиб келганда, ўзимни отмоқчи эдим, афсуски, ўқ тугаган экан.

Мени найнов, сариқ қош, қўнғиз нусха мўйлабли бир офицер сўроқ қилди. Бироқ, ҳеч нарса айтмадим. Қийноқдан ҳушимни йўқотиб, аранг ўзимга келардим.

Бизнинг армиямиз кенг фронт бўйлаб ҳужумга ўтди. Ўша кунги подполковник босқинчиларнинг ожиз томонларини айтиб берган. Мени қуролдош дўстларим қутқаришди».

— Бу иккинчи хат,— деди Нгуен бошқа бир қоғозни очиб,—Тхананинг командиридан келган. Тўғрироғи, қора хат...— йигит бир лаҳза сукутдан сўнг ўқиди:

«Мураккаб операцияни бажараётган Тхана душманга асир тушиб қолди. Ундан давлат сирини билишолмаган. Довюрак қиз лагердан қочиб кетган. Йўл-йўлакай ўқ-дори сақланадиган омборни портлатишга улгурибди... Кейин яна қўлга тушибди. Жаллодлар уни қатл қилишган. Тхананинг жасорати Ватанимиз қалбидан ўчмайди. Янги туғилган қизалоқларга унинг исмини қўйишяпти...»

Хонага жимлик чўкди. Жавон устидаги соат шиддат билан чиқиллларди. Очиқ деразадан салқин шамол елиб кирди. Атрофга оқшом баҳмали ёйилиб, кўкда юлдузлар чамани барқ урарди.

— Тхана қўшиқни севарди,— деди Нгуен.— Ҳар куни айтадиган қўшиғим—Тхананинг қўшиғи.

— Айтинг,— дедим,— Тхананинг қўшиғини айтинг.

— Майли, айтаман. Тхананинг руҳи шод бўлсин.

У қўлига гитарани олиб черта бошлади Хона ичи латиф ва мусаффо, мазмунли ва маҳзун куйга тўлди...

Тупроққа қўйилди нопок
қадамлар,
Изин қириб ташланг дарҳол
одамлар...

Мен хонадан чиқар эканман, альбом устида Тхананинг сурати турарди. қўшиғи эса қулоғимдан кетмасди.

Яқинда Нгуен озод бўлган Ватанига қайтиб кетди.

Эрмат АЛИ,
Пискент шаҳри.

Спорт

ХОККЕЙЧИЛАР БАҲС БОШЛАШДИ

«А» класси иккинчи группа командалари ўртасида шайбали хоккей бўйича мамлакат чемпионатига старт берилди. Тошкентлик хоккейчилар бу йилги мавсумга алоҳида тайёргарлик кўрдилар. Чунки, уларнинг ниятлари турнир жадвалининг энг юқори поғонасидан ўрин олишдир.

«Бинокор» командаси ўтказган дастлабки икки учрашув тошкентликлар майдонга жиддий мақсад билан чиққанликларини кўрсатиб берди. Қозоғистоннинг Темиртов шаҳрида маҳаллий «Строитель» командаси билан бўлган биринчи матч 2:2 ҳисобида тугади. Эртасига ўтказилган қайта учрашувда тошкентликлар яққол устунлик билан ғалабага эришдилар — 3:0.

Энди «Бинокор» командаси навбатдаги тур ўйинларини Қарағанданинг «Строитель» хоккейчилари билан 16 ва 17 октябрда рақиб майдонида ўтказадилар.

ОЛТИН ВА КУМУШ МЕДАЛЬ

Украинанинг Днепропетровск шаҳрида бокс бўйича Совет Иттифоқи Қаҳрамони Александр Матросов хотирасига бағишланган Бутуниттифоқ турнир бўлиб ўтди.

Иттифоқимизнинг юздан зиёд «чарм қўлқоп» устаси иштирок этган бу мусобақаларда тошкентлик боксчи А. Каримов катта муваффақият қозонди. У барча «жанг»ларда юксак маҳорат намойиш қилиб, ўз вазн категориясида олтин медаль билан тақдирланди.

Смоленскда қиличбозлик бўйича бўлиб ўтган СССР ёшлар биринчилигида ҳам яна бир вакилимизнинг омади келди. Ўзбекистонлик спартакчи И. Лукачер шамширчилар баҳсида кумуш медалга сазовор бўлди.

Биринчиликда барча иттифоқдош республикалар, Москва ва Ленинград шаҳарларининг кучли ёш қиличбозлари иштирок этишди.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

ҲАР ТЎҒРИДА

КИМ ҲАҚ?

Яшин уриб, ҳалок бўлган кишилар бармоқ билан санарли дейиш мумкин. Атом электростанцияларида катта авария бўлиш эҳтимоли бундан ўн минг баравар камдир, дейишмоқда америкалик олимлардан бир группаси.

Худди шундай авария эҳтимоли, ана шу олимлар ҳисоблашича, овқатдан заҳарланиб ўлиш ҳолларидан 100 минг маротаба, автомобиль аварияларидан қарийб бир миллион маротаба камдир. Ҳозирги вақтда ядро реакторларини авариядан уч босқичли ҳимоя воситалари сақлаб туради.

Аммо, ядро энергетикаси душманлари асоссиз равишда реакторнинг бетон замини ёниб кетгудек бўлса, бу ҳимоя воситалари тўла ишдан чиқиши ҳамда шу туфайли кўп одамлар ҳалок бўлиши мумкин, деб тахмин қилмоқдалар.

ЗИЛЗИЛАНИ ОЛДИНДАН БИЛИБ

Тез орада зилзила вақтини жуда аниқлик билан олдиндан айтиб бериш мумкин бўлади. Японияда кейинги ўн йил ичида рўй берган зилзилалар сейсмик ҳолати ёзилган юзлаб жадваллар шундан дарак беради.

Сейсмик тўлқинлар катта ва кичик ер силкинишлари сабабли доимо ер пўстлоғида «сайр» қилиб юраркан. Ана шу тўлқинлар бўлажак ер қимирлаш зонасига тушиб қолса, улар ҳаракати анча сустлашиб кетар экан. Эндиликда олимлар шунга асосланиб, зилзила вақтинигина эмас, балки унинг кучини ва марказини ҳам аниқлаш мумкин, деб қатъий айтмоқдалар.

Реклама ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги ҳунар-техника таълими бўйича давлат комитети

ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕБЕЛЬ САНОАТИ БОШҚАРМАСИ БАЗАСИДАГИ

140-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1975—76 ўқув йили учун қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ҚЎШИМЧА

УҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МЕБЕЛЧИ, КЕНГ ПРОФИЛДАГИ ЁҒОЧСОЗ-СТАНОКЧИ, ДУРАДГОР, ПАРДОЗЛОВЧИ, ФАНЕРЧИ, ЁҒОЧСОЗЛИК УСКУНАЛАРИ БЎЙИЧА СОЗЛОВЧИ.

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 ВА 2 ЙИЛ.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотли 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинади.

УҚУВЧИЛАР кунига уч маҳал бепул овқат, кийим-бош, ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг бир қисми билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинадилар.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: билим юрти директори номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти тўғрисидаги гувоҳнома, турар жойидан справка, 3х4 см. ҳажмидаги 4 дона фотосурат, медицина справкаси.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Чоштепа кўчаси, 318-уй (18, 122, 131-автобусларнинг «Комсомольская» бекати).

Хоккей ишқибозлари диққатига!

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

22, 23, 27, 28 ОКТЯБРЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА

СССР биринчилиги учун

«А» классининг II группасидаги командалар ўртасида

ХОККЕЙ МАТЧЛАРИ УТКАЗИЛАДИ

22, 23 ОКТЯБРДА

«ВИСОКОГОРЕЦ» (Нижний Тагил) — «БИНОКОР» (Тошкент)

27, 28 ОКТЯБРДА

«СТАРТ» (Верхняя Салда) — «БИНОКОР» (Тошкент)

Билетлар сотилмоқда.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00— МОСКВА. 18.15 —ТОШКЕНТ. 18.20 Мультфильм. 18.40 — Ўсмирлар учун кўрсатув. 19.25 — **«Ахборот».** 19.30 — Беш йиллик зарбдорлари. 19.50 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. 20.20 — Ўн минут музика. 20.30 — **«Ахборот».** 20.50 — «Ноз-неъмат бунёдкори». 21.20 — Концерт. 22.00 — **«Вақт».** 22.30 —«Фан» программаси. 23.00 — Концерт. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 11.25 — ТОШКЕНТ. 11.30 — Ўқув кўрсатуви. 18.15 — МОСКВА. 19.00 — Янгиликлар. 19.15— Қувноқ ноталар. 19.35 — Инсон ва қонун. 20.35 — Спортлото. 20.50 — Телефильм. 22.00 — Адабий кўрсатув. 22.30 — **Анна Каренина** (романтик музика). 23.00 — Концерт. **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 20.00 —ТОШКЕНТ. 20.05 Ўқув кўрсатуви. 20.35 — «Оқ олтин» усталари. 21.05 — Врач маслаҳати. 21.15 — Тошкент янгиликлари. 21.30 — Телеспектакль.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 15[X да **Аяжонларим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 15[X да **Кўнгли ёш қариялар,** 16[X да **Жон қизлар.**

ШАПИТО ЦИРКИДА — **Москва цирки артистларининг гастроллари** (19.00).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Шаҳарда икки киши — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун), «ҚОЗОҒИСТОН», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (жуфт соатларда).

ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ КЎРИГИ

Областимиз жамоатчилиги, давлат автоинспекцияси ходимлари, ҳайдовчилар Бутуниттифоқ ҳаракат хавфсизлиги кўригида актив иштирок этмоқдалар. Улар кўрик давомида айрим ютуқларни қўлга киритишди. Областимизнинг район ва шаҳарларидаги кўчаларда, катта трассаларда кўнгилсиз ҳодисалар камайди.

Бу борада айниқса, Ангрен, Олмалиқ шаҳарлари, Калинин ва Оққўрғон районларининг автоинспекция ходимлари олиб бораётган ишлар эътиборга лойиқ. Бу шаҳар ва районларда ҳаракат ва пиёдалар хавфсизлиги билан боғлиқ бўлган чора ва тадбирлар жамоатчилик иштирокида амалга оширилянти.

Лекин, кўча тасодифлардан ҳоли эмас. Баъзи ҳайдовчиларнинг ўз вазифаларига масъулиятсизлик билан қарашлари оқибатида кўнгилсиз воқеалар келиб чиқмоқда.

Шу йилнинг 24 сентябрь куни эрталаб соат саккизларда Тошкент —Чимён йўлининг 62-километрида Ғазалкент томон келаётган 30—54—ТШЖ номерли «УАЗ—469» автомашинаси жарга ағанаб кетди. Чимён болалар санаторийсига тегишли машинанинг ҳайдовчиси тезликни ҳаддан ташқари ошириб юборганлиги сабабли шундай кўнгилсизлик юз берди.

Текширишда шу нарса маълум бўлдики, ҳайдовчи Сулаймонов бир кун илгари Тошкентдан жуда кеч қайтган, эрта билан эса яна бош врачни олиб келиш учун шаҳарга йўл олган экан. Ваҳоланки, бир кун илгари бош врач Султонов билан хизмат юзасидан анча ерга бориб келган. Кеч бўлиб қолгани, чарчаганлигига қарамай Чимёнга, ўз уйига қайтган ва эрталаб тагин йўлга отланган...

Кўча ва йўллардаги ҳодисаларда фақат ҳайдовчиларгина эмас, балки йўловчилар ҳам сабабчи бўлишмоқда.

Қорасув—Бекобод йўлининг 13-километрида яқинда содир бўлган воқеани олайлик. 122-автобазага тегишли 12—28 ТШД номерли «ЗИЛ—355» автомашинасининг ҳайдовчиси П. Гулмуротов Г. Семенченкони уриб кетди. Сабаби—йўловчи маст ҳолда кўча ҳаракати қоидаларига амал қилмай кўчанинг транспорт қатнови қисмидан кесиб ўтган.

Область йўлларида транспорт ҳаракатининг жуда тиғизлашиб кетиши ҳам хавфсизликни таъминлаш билан боғлиқ бўлган кўп проблемаларни вужудга келтирди. Ҳозирги пайтда Тошкент область йўлларида транспорт воситалари орқали 258 миллион пассажир ва 155 миллион тоннадан зиёд халқ хўжалиги юклари ташилмоқда. Шу муносабат билан кўчаларда автомобиль қатнови учун қулай имкониятлар яратилди. Аммо областимизнинг баъзи шаҳар ва районларининг автомобиль йўлларидаги аҳвол ҳанузгача транспорт ҳаракати талабларига жавоб бермайди.

Ўтган йили область йўлларининг қониқарсиз аҳволда эканлиги туфайли 70 га яқин кўнгилсиз ҳодиса рўй берди. Бу йил ҳам ана шундай тасодифлар бўлиб турипти.

Май ойида Бекобод шаҳрининг марказига олиб борувчи кўчадан машинани бошқариб бораётган ҳайдовчи М. Кашка Фарҳод кўчасида чуқурлиги 6 метрли ўрага тушиб кетиб қолди. Натижада уч киши оғир жароҳатланди. Йўлнинг қониқарсиз аҳволда эканлиги ва ремонт ишлари техника хавфсизлигига риоя қилинмай олиб борилганлиги туфайли ана шу воқеа содир бўлди.

Бутуниттифоқ ҳаракат хавфсизлиги кўригида болаларнинг кўча тасодифлари туфайли жароҳатланишига қарши курашга алоҳида аҳамият берилмоқда. Шунинг учун давлат автоинспекцияси область халқ маорифи бўлими, соғлиқни сақлаш, маданият бўлимлари ва комсомол комитети билан биргаликда жамоатчиликнинг болалар транспорт травматизмига қарши актив иштирок этиши кўзда тутилган планини ишлаб чиқди.

Бутуниттифоқ кўригида ижобий натижаларга эришиш учун барча ташкилот ва муассасалар, жамоатчилик ҳамжиҳатлик билан ҳаракат хавфсизлиги проблемаларини ҳал қилишда актив иштирок этиши керак.

Т. ТУХТАЕВ,
область ички ишлар бошқармаси давлат автоинспекцияси бошлиғи вазифасини бажарувчи, милиция майори.

М. ЙЎЛДОШЕВ,
милиция старший лейтенанти, ГАИ ходими.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, №26. ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р—02717. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, № 26 Индекс 64634. Б—3451. XII